

Republika Hrvatska
Općinski sud u Varaždinu
Varaždin, Trg slobode 9

Poslovni broj: P-248/2023-24

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Varaždinu, po sutkinji Jadranki Orlović, u pravnoj stvari tužiteljice Veselke Nemec, OIB:87355069684, Varaždin, Ludbreška 5, zastupane po punomoćnici Andreji Fosin, odvjetnici u Varaždinu, protiv tuženika Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb, Jurišićeva 4, OIB: 87939104217, kao pravnog slijednika Nove Hrvatske banke d.d. Zagreb, Varšavska 9 Zagreb, OIB: 78427478595, zastupanog po punomoćniku Ivi Šućuru, odvjetniku u Zagrebu, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon provedene glavne javne rasprave zaključene 20. svibnja 2026. u prisutnosti punomoćnika stranaka, 27. svibnja 2026. kao dana donošenja i objave presude,

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženiku Hrvatska poštanska banka d.d, Jurišićeva ulica 4, Zagreb, OIB: 87939104217 da tužiteljici Veselki Nemec, OIB:87355069684, Varaždin, Ludbreška 5 isplati iznos od 12.233,96 EUR (dvanaest tisuća dvjesto trideset tri eura i devedeset šest centi) sa zakonskom zateznom kamatom u skladu s čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećana za 5 postotnih poena, tekućom od uplate svakog pojedinog mjesečnog anuiteta, u kunsjoj protuvrijednosti CHF pa do 31.7.2015., od 1.8.2015. pa do 31.12.2022. uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena, od 1.1.2023. pa do 30.12.2023. za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena te od 31.12.2023. do isplate određuje se za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine i to:
na iznos od 34,45 € s kamatom tekućom od 20. lipnja 2010.
na iznos od 92,07 € s kamatom tekućom od 20. srpnja 2010.

na iznos od 92,07 € s kamatom tekućom od 20. kolovoza 2010.
na iznos od 92,07 € s kamatom tekućom od 20. rujna 2010.
na iznos od 92,07 € s kamatom tekućom od 20. listopada 2010.
na iznos od 92,07 € s kamatom tekućom od 20. studenoga 2010.
na iznos od 92,07 € s kamatom tekućom od 20. prosinca 2010.
na iznos od 91,82 € s kamatom tekućom od 20. siječnja 2011.
na iznos od 262,10 € s kamatom tekućom od 20. veljače 2011.
na iznos od 130,55 € s kamatom tekućom od 20. travnja 2011.
na iznos od 130,63 € s kamatom tekućom od 20. svibnja 2011.
na iznos od 130,46 € s kamatom tekućom od 20. lipnja 2011.
na iznos od 130,50 € s kamatom tekućom od 20. srpnja 2011.
na iznos od 130,64 € s kamatom tekućom od 20. kolovoza 2011.
na iznos od 130,02 € s kamatom tekućom od 20. rujna 2011.
na iznos od 688,66 € s kamatom tekućom od 5. listopada 2011.
na iznos od 122,26 € s kamatom tekućom od 7. studenoga 2011.
na iznos od 124,69 € s kamatom tekućom od 20. prosinca 2011.
na iznos od 246,94 € s kamatom tekućom od 20. siječnja 2012.
na iznos od 247,25 € s kamatom tekućom od 20. veljače 2012.
na iznos od 247,34 € s kamatom tekućom od 20. ožujka 2012.
na iznos od 247,18 € s kamatom tekućom od 20. travnja 2012.
na iznos od 247,33 € s kamatom tekućom od 20. svibnja 2012.
na iznos od 247,19 € s kamatom tekućom od 20. lipnja 2012.
na iznos od 247,29 € s kamatom tekućom od 20. srpnja 2012.
na iznos od 247,22 € s kamatom tekućom od 20. kolovoza 2012.
na iznos od 247,27 € s kamatom tekućom od 20. rujna 2012.
na iznos od 247,61 € s kamatom tekućom od 20. listopada 2012.
na iznos od 247,49 € s kamatom tekućom od 20. studenog 2012.
na iznos od 247,91 € s kamatom tekućom od 20. prosinca 2012.
na iznos od 248,03 € s kamatom tekućom od 20. siječnja 2013.
na iznos od 248,20 € s kamatom tekućom od 20. veljače 2013.
na iznos od 248,45 € s kamatom tekućom od 20. ožujka 2013.
na iznos od 248,54 € s kamatom tekućom od 20. travnja 2013.
na iznos od 248,54 € s kamatom tekućom od 20. svibnja 2013.
na iznos od 248,54 € s kamatom tekućom od 20. lipnja 2013.
na iznos od 248,55 € s kamatom tekućom od 20. srpnja 2013.
na iznos od 248,55 € s kamatom tekućom od 20. kolovoza 2013.
na iznos od 248,55 € s kamatom tekućom od 20. rujna 2013.
na iznos od 248,55 € s kamatom tekućom od 20. listopada 2013.
na iznos od 248,55 € s kamatom tekućom od 20. studenog 2013.
na iznos od 248,55 € s kamatom tekućom od 20. prosinca 2013.
na iznos od 248,55 € s kamatom tekućom od 20. siječnja 2014.
na iznos od 248,55 € s kamatom tekućom od 20. veljače 2014.
na iznos od 248,55 € s kamatom tekućom od 20. ožujka 2014.
na iznos od 142,37 € s kamatom tekućom od 20. travnja 2014.
na iznos od 142,37 € s kamatom tekućom od 20. svibnja 2014.
na iznos od 142,37 € s kamatom tekućom od 20. lipnja 2014.
na iznos od 142,37 € s kamatom tekućom od 20. srpnja 2014.
na iznos od 142,37 € s kamatom tekućom od 20. kolovoza 2014.
na iznos od 142,38 € s kamatom tekućom od 20. rujna 2014.

na iznos od 142,38 € s kamatom tekućom od 20. listopada 2014.
na iznos od 142,38 € s kamatom tekućom od 20. studenoga 2014.
na iznos od 142,38 € s kamatom tekućom od 20. prosinca 2014.
na iznos od 142,38 € s kamatom tekućom od 20. siječnja 2015.
na iznos od 182,20 € s kamatom tekućom od 20. veljače 2015.
na iznos od 182,20 € s kamatom tekućom od 20. ožujka 2015.
na iznos od 182,20 € s kamatom tekućom od 20. travnja 2015.
na iznos od 182,20 € s kamatom tekućom od 20. svibnja 2015.
na iznos od 182,20 € s kamatom tekućom od 20. lipnja 2015.
na iznos od 182,20 € s kamatom tekućom od 20. srpnja 2015.
na iznos od 182,20 € s kamatom tekućom od 20. kolovoza 2015.
na iznos od 180,34 € s kamatom tekućom od 20. rujna 2015.
sve u roku od 15 dana

II. Utvrđuje se da je ništetan i bez pravnog učinka dio odredbe Ugovora o kreditu broj: 311369 od 5.7.2006. sklopljen između tužiteljice Veselke Nemec, OIB:87355069684, Varaždin, Ludbreška 5 i tuženika Hrvatska poštanska banka d.d, Jurišićeva ulica 4, Zagreb, OIB: 87939104217 u čl. 5, a koji glasi: „korisnik kredita se obvezuje kreditoru platiti temeljem ovog ugovora sve naknade i troškove sukladno odluci o kamatama i naknadama kreditora, a naročito slijedeće naknade: administrativna naknada 1,00% jednokratno na iznos odobrenog kredita i 3,00 % jednokratno na iznos kredita odobren za adaptaciju .“

III. Nalaže se tuženiku Hrvatska poštanska banka d.d, Jurišićeva ulica 4, Zagreb, OIB: 87939104217 da tužiteljici Veselki Nemec, OIB:87355069684, Varaždin, Ludbreška 5 isplati iznos od 732,00 EUR (sedamsto trideset dva eura) sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od 21.7.2006. u skladu s čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, uvećana za 5 postotnih poena pa do 31.7.2015., od 1.8.2015. pa do 31.12.2022. uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godinu dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 postotna poena, od 1.1.2023. pa do 30.12.2023. za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena te od 31.12.2023. do isplate određuje se za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine pa do isplate sve u roku 15 dana.

IV. Utvrđuje se da ne postoje tražbine tuženika prema tužitelju u iznosu od 4.883,44 EUR po osnovu preplate priznate tužiteljici provedenom konverzijom i 25,98 EUR po osnovu negativni tečajnih razlika s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama koje se potražuju prigovorom radi prebijanja navedenom u odgovoru na tužbu i podnesku tuženika od 26. siječnja 2026.

V. Nalaže se tuženiku Hrvatska poštanska banka d.d. Zagreb, Jurišićeva 4, OIB: 87939104217 da tužiteljici Veselki Nemec, OIB:87355069684, Varaždin, Ludbreška, nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.982,00 EUR (tisuću devetsto osamdeset dva eura) s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana donošenja ove presude, 27. svibnja 2026. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, a to je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana, dok se preostali dio tužiteljičinog zahtjeva za naknadu parničnog troška od 162,86 eura odbija.

VI. Zahtjev tuženika za naknadu parničnih troškova odbija se u cijelosti.

Obrazloženje

1. Tužiteljica je 8. svibnja 2023. podnijela tužbu protiv prednika tuženika Nova hrvatska banka d.d. Zagreb, koja je pravni slijednik Volksbank d.d. radi isplate novčanog iznosa koji je prema navodima tužbe više platila predniku tuženika zbog primjene ugovornih odredbi iz ugovora o kreditu sklopljenog s prednikom tuženika Volksbank d.d. o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF te odredbe o plaćanju naknade za obradu kredita, za koje tvrdi da su ništetne. Tijekom postupka je kod tuženika došlo do statusnih promjena, Novu hrvatsku banku d.d. je preuzela Hrvatska poštanska banka d.d. i time postala tuženik u ovom postupku. Tužiteljica je na pripremnom ročištu održanom 10. ožujka 2025. kao tuženika naznačila Hrvatsku poštansku banku d.d. Tužiteljica u tužbi navodi da je kao korisnik kredita 5.7.2006. s tuženikom koji je promijenio tvrtku, sklopila Ugovor o kreditu broj 311369., a sklopila je i Dodatak ugovoru o kreditu temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15) kojim je provedena konverzija kredita u kredit s valutnom klauzulom u EUR. Provedena konverzija kredita sukladno Zakonu o potrošačkom kreditiranju iz 2015. nije od utjecaja na ništetne ugovorne odredbe Ugovora o kreditu i to ništetne odredbe o promjenjivosti kamatne stope sukladno odluci tuženika te ništetnoj ugovornoj odredbi po kojoj je glavnica i kamata vezana uz valutu CHF. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u Rješenju broj Gos 1/2019-36 kojim je odlučujući o prijedlogu za rješavanje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava podnesenog od Općinskog suda u Pazinu u predmetu poslovni broj P 1413/2019-9 od 20. rujna 2019. obrazložio da bez obzira na naknadno sklapanje dodatka ugovora o kreditu tužitelji imaju pravni interes i ovlašteni su tražiti ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, kako bi na temelju toga mogli ostvariti neka eventualna prava koja im pripadaju, a mahom je riječ o kondemnatornim novčanim zahtjevima. Odredbom čl. 236. Zakona o obveznim odnosima propisano je da ništetan ugovor ne postaje valjan kad uzrok ništetnosti naknadno nestane. Tužiteljica se stoga poziva na pravno utvrđenje iz presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2868/2018-2 od 12.2.2019. te ovu tužbu unatoč sklopljenom Dodatku ugovora o kreditu temeljem Zakona o potrošačkom kreditiranju podnosi radi utvrđenja ništetnosti ugovornih odredaba kojima je bila ugovorena jednostrana promjenjivost kamatne stope i valuta u CHF, a uslijed utvrđenja ništetnosti traži i ostvarivanje prava na isplatu za koju smatra

da mu pripada zbog više plaćenog tuženiku, a koji iznos je tuženik stekao bez osnove. Budući da prihvaćena konverzija kredita u kredit uz valutnu klauzulu EUR ne predstavlja osnovu za gubitkom pravnog interesa tužitelja, tužiteljica ističe da je ugovorom o kreditu tuženik odobrio i stavio na raspolaganje kredit u iznosu kunske protuvrijednosti od 94.800,00 CHF po kupovnom tečaju za devize na dan korištenja kredita. Ugovoren rok otplate kredita iz čl.3. Ugovora bio je 20 godina. U čl. 7. Ugovora bila je ugovorena otplata kredita u 240 mjesečnim anuiteta u iznosu od 573,97 CHF u kunskoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju tuženika važećem na dan dospeljeća. Tuženik je u Ugovoru o kreditu broj 311369 ugovorila nepoštene i ništetne odredbe na način da je ugovorio valutu uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora nije kao trgovac, tužiteljicu kao potrošača u cijelosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a što je uzrokovalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, slijedom čega je tuženik postupao suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/03) i to odredbi čl. 81 i Zakona, kao i protivno odredbama čl. 322., čl. 247. ZOO-a. Tužiteljica napominje da je presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/17-10 od 14.6.2018., koja je potvrđena presudom i rješenjem Vrhovnog suda RH broj Rev 2221/18 od 3.9.2019.g., a koja je donijeta u kolektivnom sporu radi zaštite potrošača utvrđena ništetnost ugovornih odredaba kojima se u ugovorima o kreditu, konkretno koje je sklapala i tuženica sa korisnicima kredita, ugovarala valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, te kredita u kojima je ugovarana i promjenjiva kamatna stopa po Odluci Kreditora uz istovremenu nemogućnost potrošača da utječe na promjenu kamatne stope, sve iz razloga što se o takvim odredbama nije pojedinačno pregovaralo, a tuženica u svezi zaključenja predmetnih ugovora nije potrošače u cijelosti informirala o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je suprotno načelu savjesnosti i poštenja a imalo je za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Tuženik je u čl.4. Ugovora ugovorio kamatnu stopu promjenjivu sukladno Odluci o kamatama i naknadama kreditora. U čl. 4. Ugovora, u trenutku sklapanja bila je ugovorena kamatna stopa od 3,99 posto godišnje. Tijekom otplatnog razdoblja tuženik je jednostranom odlukom mijenjao kamatnu stopu na štetu tužiteljice. Presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj: PŽ-6632/17-10 od 14.6.2018. godine donijeta je povodom tužbe za zaštitu kolektivnog interesa potrošača, pa tužiteljica ukazuje na obaveznu primjenu pravnih utvrđenja iz te presude i u ovom predmetu, a sve temeljem odredbe čl. 502c. Zakona o parničnom postupku. S obzirom na obveznu primjenu pravnih utvrđenja iz presude Visokog trgovačkog suda RH broj PŽ-6632/17-10 od 14.6.2018. tužiteljica ističe kako je valuta CHF specifična valuta, a specifičnost tzv. "valute utočišta" bila je poznata tuženici, banci, međutim rizik švicarskog franka kao valute ne znajući za opisani rizik preuzela je tužiteljica kao potrošač. Banka u ugovorima u kojima se glavnica veže za CHF ugovaranjem prihvaća opći rizik valutne klauzule, a potrošač prihvaća i opći rizik valutne klauzule i dodatni rizik koji je specifičan za CHF kao "valutu utočišta", pri čemu banka navedeni rizik razumije, a potrošač istog nije niti svjestan niti ga razumije. Upravo stoga uzrokovana je neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, pa tužiteljica ovom tužbom traži utvrđenje ništetnim i ugovornih odredaba kojima je glavnica vezana uz valutu CHF ali i kamata. Tužiteljica ne raspolaže dovoljnim ekonomskim znanjem pa tužbeni zahtjev postavlja okvirno dok će tužbeni zahtjev uskladiti sa nalazom financijskog vještaka nakon što isto bude provedeno u okviru sudskog postupka. Tužbeni zahtjev

obuhvaća iznos više plaćenog tuženici zbog promjene kamatne stope i odnosu na prvotno ugovorenu i promjene tečaja CHF u odnosu na tečaj koji je vrijedio na dan korištenja kredita, koji iznos je tuženica stekla bez osnove, a za koji je tužiteljica oštećena i to u visini od 10.906,11 eura. Odredbom čl. 5. Ugovora o kreditu ugovorena je administrativna naknada u iznosu od 1,00% na iznos odobrenog kredita za kupnju stana i 3% na iznos odobrenog kredita za adaptaciju stana, a isto je vidljivo u specifikaciji isplate kredita gdje su ispisani troškovi obrade u iznosu od 5.512,28 kn koji su naplaćeni 20.7.2006. O navedenoj ugovornoj odredbi u unaprijed formuliranom tipskom ugovoru tužiteljica nije imala mogućnost pregovarati, slijedom čega je stavljena u nepovoljniji položaj od druge ugovorne strane, a takva ugovorna odredba je temeljem odredbe čl. 322. Zakona o obveznim odnosima (dalje: ZOO) ništetna. Dakle, iznos koji je tužiteljica platila kao ulaznu naknadu u visini od 5.512,28 kn/731,61 €, ovom tužbom traži vraćanje, zbog stjecanja iznosa od strane tuženika temeljem ništetne ugovorne odredbe. Navedene ugovorne odredbe koje sadrže obvezu tužiteljice na plaćanje naknade, dakle ugovorne odredbe unaprijed sastavljene u tipskom ugovoru o kojima tužitelju nije bila dana mogućnost pregovaranja je prouzročila znatnu neravnotežu u pravima i obvezama između ugovornih strana i to na štetu tužiteljice. Slijedom svega navedenog, a temeljem odredbe čl. 6.st.3. Zakona o sudovima kojom je propisano da je svatko u Republici Hrvatskoj dužan poštivati pravomoćnu i ovršnu odluku, što tuženica odbija, uzimajući u obzir presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/17-10 od 14.06.2018., Presudu i Rješenje Vrhovnog suda RH broj Rev 2221/18 od 3.9.2019. te činjenicu da je tuženica ugovaranjem ništetnih ugovornih odredaba prouzročila neravnotežu u pravima i obvezama između tuženice i tužiteljice kao potrošača, predlaže se usvojiti tužbu i postavljeni tužbeni zahtjev.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da je tužba neosnovana zbog čega ju tuženik osporava u cijelosti. U bitnome, tužba i tužbeni zahtjev neosnovani su zbog toga što je potraživanje tužitelja u zastari, provedena je konverzija ugovora o kreditu temeljem Zakona o potrošačkom kreditiranju, utvrđenja iz Parnice Potrošač nisu primjenjiva na ugovorni odnos koji je predmet tužbe, sve i kada bi presuda iz Parnice Potrošač bila primjenjiva, niti tada nema mjesta izravnoj primjeni Presude VTS-a i automatskoj vezanosti ovog suda utvrđenjima iz Presude VTS-a, ugovorne odredbe ugovora o kreditu koje su obuhvaćene ovom tužbom za ništetnost nisu utvrđene ništetnima u Parnici Potrošač, tužitelj nije niti pokušao dokazati da se radi o odredbama o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i koje su suprotno načelu savjesnosti i poštenja dovele do neravnoteže među strankama. Ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ne uzrokuje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (članak 81. ZZP). Metoda kojom tužitelj postavlja zahtjev za isplatu je neosnovana. Vrhovni sud Republike Hrvatske donio je rješenje broj Gos-1/19 kojim daje odgovor na pitanje jesu li sporazumi o konverziji ništetni, ako bi se eventualno utvrdila ništetnost odredaba ugovora o kreditu koje se tiču valutne klauzule i promjenjive kamatne stope. Rješenjem se daje konačna i obvezujuća potvrda Sporazumima o konverziji na način da im se priznaju pravni učinci i valjanost čak i u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Rješenje predstavlja obvezujuće pravno shvaćanje koje svi sudovi u Hrvatskoj, sukladno članku 502.n Zakona o parničnom postupku moraju slijediti. VSRH u obrazloženju Rješenja više puta naglašava kognitnost zakonskih odredbi Zakona o izmjenama i dopunama

Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15, dalje u tekstu: „ZID ZPK“), koji na vrlo detaljan i specifičan način određuje postupak provođenja te izračuna same konverzije. Posljedično, kroz zakonit i izrazito transparentan postupak s jasnim reperkusijama za sve strane postupka, potrošačima je ostavljena mogućnost izbora žele li prihvatiti navedeni sporazum ili ne, a bankama nametnuta obveza bez mogućnosti odbijanja. Svrha takve konverzije je da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Dakle, među strankama koje su prihvatile konverziju nastala je potpuno nova pravna osnova koja onemogućuje potrošače u ostvarivanju zahtjeva s naslova stjecanja bez osnove jer se konverzijom trajno i potpuno uređuje odnos između potrošača i banke, neovisno o odnosu stranaka iz prvotnog ugovora. Sukladno navedenom, tužbeni zahtjev tužitelja u kojem ističe i nepostojanje, tj. utvrđenje ništetnosti svih aneksa Ugovora o kreditu je također neosnovan. Dodatno, VSRH daje posebno obrazloženje glede postojanja odnosno nepostojanja pravnog interesa za zahtjeve kojima se traži utvrđenje ništetnosti odredbe ugovora o kreditu prethodno vezanih uz CHF, bez obzira na naknadno sklapanje sporazuma o konverziji. Naime, VSRH ističe kako opća pravila ZPP-a, a i sama priroda kondemnatorne tužbe u pravilu ne zahtijevaju dokazivanje pravnog interesa te da se postojanje pravnog interesa kod takvih zahtjeva ne može načelno isključiti. Tako VSRH ističe da se ne bi moglo isključiti postojanje pravnog interesa kod onih razloga eventualne nevaljanosti ugovora koji izviru iz općeg obveznog uređenja, neovisnih o posebnom zakonskom uređenju ZID ZPK, npr. poslovna nesposobnost, ili u slučaju onih konverzija koje nisu provedene suglasno strogim odredbama tog Zakona. Argumentum a contrario, u slučajevima konverzija koje su provedene sukladno odredbama ZID ZPK, potrošač nema pravni interes. Potrošači su izgubili pravni interes jer su prihvatili da se osnovni pravni odnos zamijeni novim trajnim i potpunim odnosom. Uredno provedena konverzija isključuje pravni interes potrošača za podnošenje tužbe. 1U vezi s tim ukazuje na recentnu odluku Županijskog suda u Puli – Pola, donesenu u pojedinačnom parničnom postupku koji se pod posl. brojem GŽ-925/2017 vodio pred spomenutim sudom po žalbi tužiteljice čiji je tužbeni zahtjev, suštinski analogan svim ostalim pojedinačnim tužbenim zahtjevima koji izviru iz utvrđenja zauzetih u Parnici Potrošač, prvostupanjskom presudom bio odbijen. Stoga tuženik predlaže naslovnom sudu da u cijelosti odbije tužbeni zahtjev tužitelja te naknadi troškove postupka tuženiku jer je uredno provedena konverzija ugovora o kreditu, čime je tužitelj izgubio pravni interes za podnošenje tužbe. Tužitelj je predmetni parnični postupak 8.5.2023. pa tuženik prigovara zastari utuženih iznosa sukladno Zakonu o obveznim odnosima, nastavno na pravnu kvalifikaciju predmeta spora iz Tužbe. Ako bi se postupak pravno kvalificirao kao postupak radi stjecanja bez osnove, kada bi se zbog utvrđivanja ništetnosti utvrdilo da se doista radi o stjecanju bez osnove, zastarni rok je 5 godina od dana sklapanja ništavog pravnog posla, kako je stajalište izraženo i u sudskoj praksi Vrhovnog suda Republike Hrvatske u presudi VSRH Rev x 183/2011. Dosljednom primjenom shvaćanja iz te odluke, a uzevši u obzir datum sklapanja Ugovora o kreditu određeni dio potraživanja iz tužbe bio bi pod zastarom budući da petogodišnji zastarni rok počinje teći od dana sklapanja ugovora o kreditu. Ako bi se postupak pravno kvalificirao kao postupak radi naknade štete, primjenjivao bi se zastarni rok iz članka 376. Zakona o obveznim odnosima koji propisuje da tražbina naknade štete zastarijeva za tri godine otkad je oštećenik doznao za štetu i za osobu koja je štetu učinila, a u svakom slučaju

za pet godina otkad je šteta nastala. S obzirom da je u predmetnom Ugovoru o kreditu sadržana odredba koja je tužitelju navodno prouzročila štetu, očito je da je subjektivni trogodišnji i objektivni petogodišnji rok za veliku većinu pojedinačnih mjesečnih iznosa protekao. Ako bi se postupak pravno kvalificirao kao postupak radi povrata mjesečnih anuiteta, primjenjivao bi se zastarni rok iz članka 372. ZOO-a, koji propisuje da tražbine povremenih davanja zastarijevaju za tri godine od dospelosti svakog pojedinog davanja. Tuženik ističe i da se kod Ugovora o kreditu radilo o iznosima koji su plaćeni tuženiku kao anuiteti, stoga sukladno članku 372. ZOO-a, tražbine povremenih davanja, a u što se izričito uključene i tražbine anuiteta, zastarijevaju za tri godine od dospelosti svakoga pojedinog davanja. Izvršena je konverzija ugovora o kreditu temeljem Zakona o potrošačkom kreditiranju kojim je za ugovore o kreditu u CHF i u kunama s valutnom klauzulom u CHF određena obveza banaka ponuditi korisnicima kredita (potrošačima) konverziju kredita denominiranih u CHF i denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredite denominirane u EUR, odnosno u kredite denominirane u kune s valutnom klauzulom u EUR. Svrha takve konverzije je da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Već je u uvodnim odredbama ZPK otklonjena bilo kakva mogućnost da se na konvertirani odnos primjenjuju utvrđenja iz Parnice Potrošač, s obzirom da tako konvertirani odnos više uopće nije ugovorni odnos u CHF. Intencija zakonodavca bila je da zakonskim rješenjem iznađe jednoobrazno rješenje za sve korisnike kredita u CHF, čime je upravo takvo zakonsko rješenje de facto derogiralo bilo kakva eventualna prava koja su potrošači potraživali slijedom pravomoćne presude u Parnici Potrošač. Parnice poput ove bile su (vođene utvrđenjima iz Parnice Potrošač) usmjerene na to da se potrošačima isplati razlika između rata plaćanih po početno ugovorenim kamatnim stopama u CHF i onih plaćanih po kamatnim stopama u CHF koje su kasnije rasle. Time se pokušavalo naći svojevrsno obeštećenje zbog rasta anuiteta. Suprotno tome, zakonodavac se odlučio za drugačiji mehanizam koji će potrošačima olakšati položaj u koji su došli uslijed promjena tečaja. Intencija zakonodavca nikako nije bila potrošačima dati i jedno i drugo, jer bi to doslovno značilo da bi uslijed istog navodnog propusta (ugovorne odredbe kojom se kamatna stopa mijenja jednostranom odlukom banke tuženik bio u obvezi dva puta obešteti pojedinog potrošača, jednom putem konverzije, a drugi put vraćajući iznose utužene ovakvim tipom tužbe. Sukladno navedenim zakonskim propisima, tuženik je tužitelju ponudio izmjene Ugovora u ugovor o kreditu denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR, koju su tužitelj i ostale ugovorne strane prihvatili sklapanjem Aneksa broj 1 Ugovora o kreditu broj 311369 i osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama koje su upisane u zemljišnim knjigama radi konverzije kredita s valutnom klauzulom u CHF od 24.2.2016. Upravo takvo zakonsko rješenje derogiralo je bilo kakva eventualna prava koja su potrošači potraživali slijedom pravomoćne presude u Parnici Potrošač. Intencija zakonodavca nikako nije bila potrošačima dati i jedno i drugo, jer bi to doslovno značilo da bi uslijed istog navodnog propusta (ugovorne odredbe kojom se kamatna stopa mijenja jednostranom odlukom banke) tuženik bio u obvezi dva puta obešteti pojedinog potrošača – jednom s konverzijom, a drugi put vraćajući iznose utužene ovom tužbom. 33. Sukladno navedenim prisilnim zakonskim propisima, tuženik je tužitelju ponudio izmjene Ugovora u ugovor o kreditu denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Navedenu ponudu tuženika tužitelj je prihvatio

sklapanjem Aneksa br. 1 Ugovora o kreditu, kojim su tužitelj i tuženik sklopili svojevrsnu nagodbu, i to s retroaktivnim učinkom od dana sklapanja Ugovora o kreditu, stoga odredbe Ugovora o kreditu na kojima tužitelj temelji svoj tužbeni zahtjev ne proizvode pravne učinke i to sa učinkom ex tunc, pa je sasvim jasno kako tužitelj nema pravni interes za nastavak predmetnog postupka, slijedom čega bi tužbu tužitelja žurno trebalo odbaciti kao nedopuštenu. Podredno, s obzirom da je provedbom konverzije Ugovora tužitelj doveden u položaj kao da je inicijalno sklopio s tuženikom ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u EUR, raspravljanje u postupku postalo je bespredmetno te su otpali svi do sada izneseni prigovori i navodi tužitelja u pogledu nezakonitosti Ugovora, slijedom čega tuženik predlaže sudu da tužbu tužitelja u cijelosti odbije kao neosnovanu. Ispravnost ovog stajališta tuženika potvrđeno je sudskom praksom u činjenično i pravno istovrsnim predmetima koja se prilaže odgovoru na tužbu. Sve i kada bi presuda iz Parnice Potrošač bila primjenjiva (a nije!), niti tada nema mjesta izravnoj i analognoj primjeni Presude VTS-a i automatskoj vezanosti ovog suda utvrđenjima iz Presude VTS-a već je dužan u svakom pojedinom slučaju ocijeniti sve relevantne okolnosti ugovornog odnosa. Slijedom navedenog, neosnovano je i neobrazloženo pozivanje tužitelja na vezanost ovog suda utvrđenja iz Parnice Potrošač, a i ugovorne odredbe ugovora o kreditu koje su obuhvaćene ovom tužbom za ništetnost nisu utvrđene ništetnima u Parnici Potrošač. Tužbeni zahtjev je postavljen na isplatu a utemeljen na utvrđenju ništetnosti odredba kojim je ugovorena vezanost glavnice uz valutu CHF i promjenjivost kamatne stope jednostranom odlukom tuženika. Također, tužbenim zahtjevom traži se utvrđenje ništetnosti odredbe o tzv. ulaznoj naknadi te isplata na temelju te odredbe. Osnovanost svojeg zahtjeva tužitelj opravdava utvrđenjima iz Parnice Potrošač te svoje tvrdnje nije potkrijepio a niti jednim dokazom. Prilikom iznošenja tvrdnji o ništetnosti spornih odredbi Ugovora o kreditu tužitelj se uzgredno pozvao na odredbe materijalnog prava čiju primjenjivost na konkretan spor nije obrazložio, a kamoli dokazao, pri čemu tuženik smatra kako to nije niti mogao učiniti s obzirom na tužiteljevo evidentno zanemarivanje relevantnih činjeničnih okolnosti ovog ugovornog odnosa na koje se pravo ima primijeniti. S druge strane, tužitelj uopće ne obrazlaže zbog čega bi odredbe Ugovora o kreditu bile ništetne, već svoj stav u cijelosti temelji na utvrđenjima koja proizlaze iz Parnice Potrošač, i na navodnoj vezanosti suda tim utvrđenjima, zanemarujući pritom pravnu prirodu kolektivnog spora u Parnici Potrošač. Tužitelj je vrlo slobodno i olako proširio učinke pravomoćnosti Presude VTS-a. 11 49. Osim toga, nema nikakvog zakonskog uporišta, a niti uporišta u sudskoj praksi, da ugovorna odredba prema kojoj tuženik ima pravo promijeniti visinu kamatne stope ovisno o npr. promjeni tržišnih uvjeta i/ili boniteta korisnika kredita i/ili uslijed nepoštivanja odredaba ugovora o kreditu, bude ništetna. Ovo osobito imajući u vidu da promjena visine kamatne stope može značiti i sniženje kamatne stope. Nadalje, tužitelj je neosnovano proširio opseg utvrđenja Presude VTS-a i na odredbe o promjenjivosti kamatne stope, iako to uopće nije bilo predmetom utvrđenja u Parnici Potrošač. U kolektivnom sporu bila je ispitivana metoda promjenjivosti kamatne stope, a ne i sama promjenjivost, u skladu sa jednostranom odlukom banke bez egzaktno utvrđenih parametara i metode izračuna parametara promjenjivosti. Članak 26. ZOO-a predviđa mogućnost ugovaranja promjenjive kamatne stope u kojem slučaju stopa takve promjenjive ugovorne kamate ne može biti viša od stope zakonskih zateznih kamata koja je vrijedila na dan sklapanja ugovora, odnosno na dan promjene ugovorne kamatne stope. Iako je kamatna stopa doista rasla, uslijed promjena na tržištu kapitala, ona niti u jednom trenutku nije bila niti blizu najviše propisane stope zakonske zatezne kamate. Isto tako, materijalno pravo koje je

bilo na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora, kao i materijalno pravo koje je do danas ostalo na snazi, izrijekom je predviđalo tek mogućnosti ugovaranja promjenjive kamatne stope u ugovorima o potrošačkom kreditiranju. To se odnosi kako na Zakon o zaštiti potrošača (NN 96/03, 79/07, 125/07), tako i na Zakon o potrošačkom kreditiranju (NN 75/09, 112/12, 143/13, 147/13, 9/15). Dakle, ne postoji uporište niti u jednom pravnom propisu iz kojeg bi proizlazila čak i najmanja sumnja da je tuženik u bilo kojem trenutku postupao nedopušteno, tj. protivno prisilnim propisima ili Ustavu Republike Hrvatske. Iz svega navedenog jasno proizlazi da nema mjesta pozivanju na presudu u Parnici Potrošač, a osobito ne na ovako paušalan i neobrazložen način kako je to učinio tužitelj bez da je ponudio makar i jedan argument na koji bi se tuženik mogao očitovati, odnosno na koji bi mogao odgovoriti u ovom odgovoru na tužbu. Tužitelj nije niti pokušao dokazati da se radi o odredbama o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i koje su suprotno načelu savjesnosti i poštenja dovele do neravnoteže među strankama. Tužitelj je dužan dokazati kako osnovu tako i visinu svog tužbenog zahtjeva. Da bi se određena ugovorna odredba mogla utvrditi ništetnom, potrebno je da se kumulativno ispune sljedeći uvjeti: da se o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo; da je odredba i/ili nejasna, i/ili teško razumljiva i/ili teško uočljiva; te naposljetku, da je odredba suprotna načelu savjesnosti i poštenja i da stoga uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, ovdje tužitelja. Niti jedna od ove tri pretpostavke nije ispunjena, niti je tužitelj ponudio bilo koji dokaz kako bi potvrdio svoje navode, iako je teret dokaza na tužitelju. Pogrešno je stajalište tužitelja o ništavosti pojedinih odredaba Ugovora o kreditu. Materijalno pravo koje je bilo na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu, kao i materijalno pravo koje je do danas ostalo na snazi u Republici Hrvatskoj, izrijekom predviđa mogućnost ugovaranja promjenjive kamatne stope u ugovorima o potrošačkom kreditiranju. To se odnosi kako na Zakon o zaštiti potrošača. Dakle, tužitelj nije ovlašten tražiti da se ništetnim utvrdi dio Ugovora o kreditu koji je dopušten u skladu s pozitivnim propisima u Republici Hrvatskoj. Prema tome, netočno je tvrditi da je tuženik donosio proizvoljne odluke s kojima tužitelj nije bio ili nije mogao biti upoznat. Tužitelju je prilikom sklapanja Ugovora o kreditu bilo poznato da se za promjenu kamatne stope uzimaju parametri određeni Odlukom o kamatama banke, što je interni akt tuženika i dostupan je svima. Očito je stoga da se o promjenjivosti kamatne stope prethodno pregovaralo, prvenstveno s obzirom na to da su ugovorne strane izrijekom ugovorile primjenu odredbe o promjeni kamatne stope odlukom tuženika koja je bila dostupna svima te da je tužitelj u svakom trenutku bio slobodan odabrati neki drugi model kredita od onih koji su u to vrijeme bili dostupni na tržištu. Nadalje, odredba o promjenjivosti kamatne stope iz Ugovora je jasna, uočljiva i lako razumljiva. Da je odredba jasna i uočljiva nije i ne može biti dvojbeno, budući da je ista sastavni dio ugovora i u njemu je izričito navedena. Promjenjivost kamatne stope je uvriježena u pozitivnim propisima i u praksi u Republici Hrvatskoj, pa eventualno nepoznavanje prava nikoga ne ispričava. S obzirom da je očito da je odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi iz Ugovora i jasna, i uočljiva i razumljiva, njezinu nedopuštenost odnosno ništetnost nije ni moguće utvrđivati, a u skladu s prethodnim obrazloženjem tzv. testa razumljivosti u prethodnim paragrafima ovog odgovora. Opreza radi, tuženik u odnosu na načelo savjesnosti i poštenja i nepostojanje neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana tuženik napominje da je iz samog pogleda na to na koji način se kamatna stopa mijenjala vidljivo da nema govora o neravnoteži između ugovornih strana niti nepoštenom postupanju tuženika u ugovornom odnosu njega i tužitelja. Način na koji je kamatna stopa mijenjana ovisi o tržišnim uvjetima, a to su troškovi kapitala, odnosno sredstva

koja služe za odobravanje kredita, regulatorni uvjeti te rizik na tržištu, a pri tome posebno treba obratiti pažnju na troškove kapitala tj. izvora sredstava te trošak rizika. Tuženik je odluku o promjeni kamatnih stopa donosio u pravilu jednom godišnje i to u trenutku kada je promjena uvjeta na tržištu bitno odstupala od tekućih kamatnih stopa u portfelju tuženika, a pri tome se rukovodio kombinacijom sljedećih parametara. Uz pad gospodarske aktivnosti zemlje u regiji zabilježile su i probleme s javnim financijama te pritiske na stabilnost financijskog sustava. Istovremeno, središnje banke najrazvijenijih zemalja svijeta fokusirale su se na konvencionalne i nekonvencionalne mjere ekspanzivne monetarne politike, što je dovelo do polaganog pada referentnih kamatnih stopa na međunarodnim tržištima. Međutim, premija rizika za zemlje u regiji je ipak ostvarila znatno snažniji rast te je njena razina od početka 2009. godine postala ključni čimbenik u određivanju cijene zaduživanja svih domaćih sektora, pa tako i banaka. Većina izvora financiranja kreditne aktivnosti vezane uz CHF odnosila se na zaduživanje u inozemstvu, što je i očekivano obzirom na dominantnu sklonost građana Hrvatske da štede u stranoj valuti. Prema gore navedenom jasno proizlazi da tuženik ni na koji način nije donosio jednostrane odluke na štetu tužitelja bez valjanog ugovorom predviđenog razloga. Da bi takva odluka bila nepoštena trebaju biti zadovoljeni ostali kriteriji koje izrijekom propisuje zakon, a u odnosu na koje kriterije je tuženik već gore dokazao da nije postupao niti suprotno načelu savjesnosti i poštenja, niti da bi svoje odluke donosio bez valjanog razloga. Predmetni spor uključuje puno širu problematiku od one koju je tužitelj ogolio na doslovno tumačenje propisa i ugovornih odredbi, te se stoga odredbe Ugovora o kreditu za koje tužitelj tvrdi da su nepoštena, treba sagledati u kontekstu razdoblja u kojem se predmetni ugovor ispunjava. Obzirom da je načelo savjesnosti i poštenja, kao opće načelo obveznog prava, svoju afirmaciju doživjelo u sudskoj praksi, na ovom mjestu tuženik opet ukazuje na recentnu presudu Županijskog suda u Puli GŽ-2658/12 od 11. studenog 2013. Slijedom toga, tuženik opravdano tvrdi da odredba Ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi nisu protivne načelu savjesnosti i poštenja, odnosno da nisu ni uzrokovale znatnu neravnotežu ugovornih strana. Uvidom u odredbe moguće je utvrditi da je njihov sadržaj i određen i odrediv te je vidljivo da visina kamatne stope utvrđena odredbama uopće ne ovisi o volji tuženika već o objektivnom izvanjskom parametru. Prema gore navedenom jasno proizlazi da tuženik ni na koji način nije donosio jednostrane odluke na štetu tužitelja bez valjanog, ugovorom predviđenog razloga. Već samim pregledom Ugovora moguće je zaključiti da su ispunjene dvije pretpostavke, jasna i lako uočljiva odredba. Člankom 1. Ugovora jasno je propisano da je iznos odobrenog kredita 94.800,00 CHF te da će isti biti plasiran tužitelju u kunskoj protuvrijednosti. Također, odredbama članka 7.1. predviđeno je da će se mjesečni anuiteti plaćati uplatom dužnog iznosa u kunskoj protuvrijednosti, po prodajnom tečaju za valutu Ugovora prema tečajnoj listi tuženika na dan dospijeca. 68. Navedene odredbe jasno su koncipirane Ugovorom te unesene u Ugovor na lako uočljivim mjestima, bez ikakvih dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama napisanim manjim slovima ili umetnutim u fusnotu Ugovora. Što se tiče razumljivosti valutne klauzule, tuženik ukazuje da je tužitelj prethodno sklapanju Ugovora, kao savjesna ugovorna strana, sam bio dužan informirati se o valutnoj klauzuli i eventualnim posljedicama koje ona može imati po njegova prava i obaveze iz Ugovora. Također, prethodno sklapanju Ugovora tužitelj je od strane raspoloživih službenika tuženika u svakom momentu mogao zatražiti sve dodatne informacije i pojašnjenja vezana za valutnu klauzulu i njen učinak na odnos ugovornih strana. Činjenicu da je tužitelj u vrijeme sklapanja Ugovora bio informiran, odnosno upoznat s promjenjivošću tečaja CHF i rizicima nevoljnog

tečaja, izričito je potvrdio i sam tuženik, temeljem izjave iz članka 9.13. i 9.14. Ugovora. Nadalje, odredbama 9.15. i 9.16. Ugovora o kreditu regulirana je mogućnost tužitelja da postavi zahtjev za konverzijom iz valutne klauzule CHF u valutnu klauzulu EUR. Ugovor o kreditu sadržavao je mehanizam kojim se tužitelj mogao poslužiti u slučaju da je smatrao da je valutna klauzula u CHF prouzrokovala, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, znatnu neravnopravnost u pravima i obvezama stranaka na njegovu štetu. Također, prethodno sklapanju Ugovora tužitelj je od strane raspoloživih službenika tuženika u svakom momentu mogao zatražiti sve dodatne informacije i pojašnjenja vezana za valutnu klauzulu i njen učinak na odnos ugovornih strana. VTS je presudom obuhvatio samo jednu fazu predugovornog stadija u kojem je pojedina banka komunicirala sa svim potencijalnim potrošačima, odnosno fazu reklamiranja i oglašavanja. Međutim, izreka presude kao relevantno navodi i vrijeme pregovora i vrijeme zaključenja, ali bez obrazloženja na kojim činjenicama se potonje temelji. Informacije koje je tuženik objavljivao u marketinške svrhe prije ili prilikom sklapanja ugovora (reklamni katalozi, oglasi u tiskanim medijima, radio i televizijsko oglašavanje), a koje nisu sadržane u ugovoru, ne mogu utjecati na jasnoću ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli, već eventualno mogu za posljedicu imati mane volje. Slijedom navedenog, kako je u konkretnom slučaju sporna odredba Ugovora o kreditu za tužitelja jasna, lako uočljiva i razumljiva, sukladno odredbama članka 84. ZZP-a ocjena poštenosti ove odredbe prema kriterijima iz članka 81. ZZP-a nije dopuštena. Čak i pod pretpostavkom da sud utvrdi da jedan od uvjeta iz članka 84. ZZP-a nije ispunjen u konkretnom slučaju, te je osporavana odredba podložna ocjeni poštenosti iz članka 81. ZZP, tužitelj nije dokazao da je u konkretnom ugovornom odnosu tuženik postupao protivno načelu savjesnosti i poštenja, odnosno da je nastala značajna neravnoteža u pravima na štetu tužitelja. 77. Iako je teret dokaza ove činjenice na tužitelju, tuženik u ovom dijelu, ukazuje na okolnosti iz kojih proizlazi da tuženik, unatoč svojoj stručnosti i pažnji nije znao niti je mogao znati za buduća kretanja tečaja CHF. 78. Naime, od 1999. do 2010. godine, tečaj CHF-a u odnosu na EUR je i rastao i padao (od 2003. godine - 2008. godine tečaj CHF-a u odnosu na EUR uglavnom pada, i to bez značajnijih oscilacija, a značajnije promjene počele su tek u 2010., dakle, znatno nakon predmetnog razdoblja do 31.12.2008. godine, na koje se tužitelj poziva u tužbi, kada se poziva na utvrđenja iz u Parnice Potrošač. Daljnje kretanje tečaja CHF-a nakon 2010. godine, i to aprecijaciju bez presedana, kao posljedicu svjetske ekonomske krize, nitko nije mogao predvidjeti, pa niti tuženik. Bilo kakvo predviđanje aprecijacije i informiranje potrošača o tome smatralo bi se krajnje špekulativnim postupanjem tuženika, ako ne i nezakonitim. Uz navedeno, bitno je napomenuti da u vrijeme sklapanja osporavanih ugovornih odredaba nije postojao niti jedan zakonski i podzakonski propis koji bi od tuženika zahtijevao određeni način postupanja pri sklapanju ugovora s valutnom klauzulom, odnosno da nisu postojali pravni okviri u kojima bi tuženik morao djelovati na području informiranja potrošača prije i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu. Slijedom toga, očigledno je kako tuženik u ugovornom odnosu s tužiteljem nije postupao protivno načelu savjesnosti i poštenja, te time prouzročio neravnotežu na štetu potrošača, o kojoj se okolnosti tuženik detaljnije očituje u nastavku. Da bi se određena ugovorna odredba mogla kvalificirati nepoštenom, takva odredba mora prouzročiti: nominalnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a koja neravnoteža mora biti značajna. Stoga, za ocjenu je li osporavana valutna klauzula prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama na štetu potrošača bitno je odnos konkretnih ugovornih strana promatrati s razine nominalnih pozicija (vezanost valutne klauzule za tečaj CHF s

jednakim rizikom promjene tečaja na štetu / u korist bilo koje od dvije ugovorne strane), a ne naknadno povećanih obveza jedne strane (ovdje tužitelja - potrošača) uslijed nepredvidivih i naglih promjena tečaja CHF. Činjenica da se tečaj CHF naknadno promijenio na štetu potrošača, ne može i ne smije biti relevantan za ocjenu nepoštenosti, a time i ništetnosti, primarno ugovorene valutne klauzule prema kojoj su kako tužitelj, tako i tuženik, imali jednake i ravnopravne startne (nominalne) pozicije. Nepobitna je činjenica da je tuženik, kao i sam tužitelj, bio izložen riziku valutne klauzule, odnosno svim posljedicama promjene tečaja CHF. Okolnost da je kretanje tečaja dovelo do promjene visine obveza na jednoj ugovornoj strani nikako ne može predstavljati razlog ništavosti takve odredbe, već okolnost koja hipotetski može dovesti do primjene drugih pravnih instituta, ako su ispunjene sve zakonske pretpostavke. Uz navedeno, bitno je napomenuti da u vrijeme sklapanja osporavanih ugovora o kreditu nije postojao niti jedan zakonski ili podzakonski propis koji bi od tuženika zahtijevao određeni način postupanja pri sklapanju ugovora o kreditu, odnosno nisu postojali pravni okviri u kojima bi tuženik morao djelovati na području informiranja potrošača prije i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu. Tvrdnje tužitelja da je tuženik koristio nepoštenu poslovnu praksu su neosnovane i neutemeljene. Tužitelj u tužbi više puta ističe kako se tuženik koristio nepoštenom poslovnom praksom ugovarajući naknadu za odobrenje kredita tzv. ulaznu naknadu. Time je navodno tuženik doveo tužitelja u neravnopravni položaj jer tužitelj nije imao mogućnosti pregovora s tuženikom oko spomenute odredbe. Konačno, takvim je postupanjem tuženik navodno povrijedio odredbu članka 4. ZOO-a te je zato spomenuta odredba ništetna. Tuženik prije svega ističe kako nema nikakvog zakonskog uporišta u tada primjenjivim propisima, a niti uporišta u sudskoj praksi, da ugovorna odredba prema kojoj tuženik ima pravo na naknadu za obradu ugovora o kreditu, tj. naknadi za odobrenje ugovora o kreditu i naknadu za osiguranje kredita kod osiguravajućeg društva. Štoviše, propisi koji su tada bili na snazi nisu predviđali zabranu takvih naknada. Sukladno odredbi članka 219. ZPP-a određeno je kako je svaka stranka dužna predložiti dokaze na kojima temelji svoje tvrdnje. Iz svega navedenog proizlazi kako se tužitelj paušalno i bez osnove pozvao na one odredbe tada primjenjivog ZPP-a koje su mu pasale. Kao što je tuženik već ranije isticao u tijeku postupka, za utvrđivanje nepoštenosti pojedine odredbe sukladno čl. 81. ZPP-a (NN 79/2007) tužitelj je dužan dokazati kako osnovu tako i visinu svog tužbenog zahtjeva. Da bi se određena ugovorna odredba mogla utvrditi ništetnom, potrebno je da se kumulativno ispune sljedeći uvjeti: da se o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo; da je odredba i/ili nejasna, i/ili teško razumljiva i/ili teško uočljiva te naposljetku, da je odredba suprotna načelu savjesnosti i poštenja i da stoga uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, ovdje tužitelja. Člankom 5. Ugovora jasno je propisano da se tužitelj tuženiku obvezuje platiti temeljem Ugovora naknadu za obradu zahtjeva i administraciju kredita (čl. 5.1.) uz pri čemu je iznos te naknade jasno i razumljivo izražen u postotku od 1.00% od iznosa kredita. Apsurdno je tvrditi da bi ovakva odredba, naznačena na prvoj stranici ugovora o kreditu bila nerazumljiva ili teško uočljiva tužitelju. Dakle, već je samim pregledom Ugovora moguće zaključiti da su ispunjene dvije pretpostavke, jasna i lako uočljiva odredba. Navedene odredbe jasno su koncipirane Ugovorom te unesene u Ugovor na lako uočljivom mjestu, bez ikakvih dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama napisanim manjim slovima ili umetnutim u fusnotu Ugovora. Glede tvrdnje tužitelja da se o predmetnim odredbama Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo, kao što je već više puta navedeno, tužitelj ovu tvrdnju nije potkrijepio niti jednim dokazom. Tuženik nije niti pokušao

dokazati da se radilo o formularnom ili tipskom ugovoru na čiji sadržaj tužitelj nije imao utjecaja. Svaki ugovor o potrošačkom kreditu što ga tuženik sklapa ili je sklapao s potrošačem prilagođen je potrošaču s kojim se ugovor sklapa. Pa se tako ugovori o kreditu između više potrošača razlikuju u bitnim sastojcima ugovora kao što su kamatna stopa, iznos glavnice, vrijeme otplate i drugim. Iz navedenog proizlazi ono što je već više puta navedeno, a to je da je tužitelj samo paušalno naveo svoje tvrdnje bez ikakvih dokaza. Zaključno, ne postoji uporište niti u jednom pravnom propisu iz kojeg bi proizlazila čak i najmanja sumnja da je tuženik u bilo kojem trenutku postupao nedopušteno, tj. protivno prisilnim propisima ili Ustavu Republike Hrvatske, a tužitelj nije predložio niti jedan dokaz kojim bi dokazao suprotno. Sve navedeno može biti sankcionirano jedino odlukom kojom sud odbija tužbeni zahtjev tužitelja. Tuženik prigovara načinu utvrđivanja utuženog iznosa na temelju samostalnog izračuna visine navodnog potraživanja, budući da spornu visinu tužbenog zahtjev može utvrditi samo vještačenjem po vještaku odgovarajuće struke, kao načinom dokazivanja spornih činjenica, a koje može odrediti isključivo neovisni i nepristrani sud u okviru parničnog postupka. Tuženik osporava i anticipiranu metodu kojom tužitelj navodno postavlja zahtjev na isplatu. Naime, tužitelj potražuje razliku između početno ugovorenih mjesečnih obroka i kasnije naplaćenih anuiteta. Međutim, sama činjenica eventualne ništetnosti odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, nipošto ne znači da bi se trebala primijeniti fiksna kamatna stopa tijekom cijelog razdoblja otplate kredita. Dapače, da je tužitelj htio ugovoriti fiksnu kamatnu stopu, to bi učinio već prilikom sklapanja Ugovora. Slijedeći logiku tužitelja, ukoliko bi ovaj sud zaključio da su utužene odredbe Ugovora o kreditu bez pravnog učinka, nastaje pravna praznina unutar samog ugovora, s obzirom da u Ugovoru uopće ne bi bilo određeno na koji način se kamatna stopa mijenja. Upravo stoga ne bi bilo mjesta tužiteljevoj tvrdnji da ima pravo na razliku između početnog anuiteta i naplaćenih anuiteta. U odnosu na visinu tužbenog zahtjeva, tuženik napominje da tužitelj nije dokazao niti osnovu svog tužbenog zahtjeva pa uopće nema mjesta raspravljanju o visini, stoga se tuženik protivi dokaznom prijedlogu za provođenje financijskog vještačenja. Podredno i isključivo u slučaju da sud usvoji tužbeni zahtjev tužitelja (unatoč provedenoj konverziji dugovanja tužitelja po osnovi Ugovora o kreditu i očitoj neosnovanosti tužbenog zahtjeva tužitelja), tuženik ovim podneskom ističe prigovor radi prijeboja tužiteljeva potraživanja koje je predmetom ove parnice i preplate koju je tuženik isplatio tužitelju u postupku konverzije kredita, a po osnovi Dodatka br. 1 Ugovora o kreditu. Dodatkom br. 1 Ugovora o kreditu i Potvrdom o provedbi konverzije Ugovora o kreditu utvrđena je preplata tužitelja po osnovi Ugovora o kreditu u iznosu od 36.794,25 kn. Tuženik je navedeni iznos koristio za umanjeње dijela budućih anuiteta tužitelja. S obzirom da je tuženik u korist tužitelja već isplatio iznos preplate po Ugovoru o kreditu utvrđene u postupku konverzije, te da bi usvajanjem tužbenog zahtjeva tužitelja za isplatom preplate po Ugovoru o kreditu tužitelj dva puta bio namiren za isti navodni dug po istoj pravnoj osnovi, podredno i isključivo ako sud utvrdi tužbeni zahtjev tužitelja za isplatom osnovanim, tuženik ovime ističe prigovor radi prijeboja te predlaže sudu utvrditi postojanje tražbine tuženika prema tužitelju u iznosu od 4.883,44 EUR/36.794,25 kn uvećane za zatezne kamate tekuće od dana 25.2.2016. do 31.12.2022. Tuženik u skladu s prethodnim navodima predlaže naslovnom sudu da odbije tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti i obveže tužitelja da naknadi tuženiku troškove parničnog postupka.

3. Tuženik je u odgovoru na tužbu istaknuo procesno pravni prigovor radi prebijanja koji je po provedenom vještačenju dopunio u podnesku od 26. siječnja 2026.

kojim traži da se tražbina tužitelja prebije s tuženikovim tražbinama prema tužitelju po osnovu preplate priznate konverzijom u iznosu od 4.883,44 eura i po osnovu negativnih kamatnih razlika u iznosu od 25,98 eura.

4. Nakon provedenog financijskog vještačenja tužiteljica je u podnesku od 14. siječnja 2026. postavila svoj konačni tužbeni zahtjev izražen u eurima, usklađen s Nalazom vještakinje kojim potražuje isplatu iznosa od 12.233,96 eura s osnova preplate nastale zbog promjene kamatne stope i tečaja CHF te iznosa od 732,00 eura o plaćanju administrativne naknade. Konačno postavljeni tužbeni zahtjev je u odnosu na prethodni veći je za 1.327,85 eura. Tuženik se nije protivio preinaci tužbe. O tom konačno postavljenom tužbenom zahtjevu je sud i odlučivao.

5. U odnosu na preinačeni povećani dio tužbenog zahtjeva se napominje da zastara nije nastupila iako je tužbeni zahtjev u skladu s Nalazom vještaka povećan nakon mjeseca lipnja 2023., pa ni onda ako se povećanje odnosi na preplatu po osnovu primjene kamatne stope, jer je podnošenjem same tužbe došlo do prekida zastare u smislu odredbe čl. 241. ZOO, a sve cijeneći da preinačenim zahtjevom tužiteljica nije zahtijevala isplatu po nekoj drugoj činjenično pravnoj odnosno materijalno pravnoj osnovi, već je tom preinakom samo povećao svoj zahtjev u odnosu na ranije postavljen, a koji proizlazi iz iste činjenično pravne i materijalno pravne osnove, koji do podnošenja tužbe nije bio u zastari. Takav stav je o tom pitanju zauzeo i Županijski sud u Puli u svojoj presudi poslovni broj : GŽ-636/2021-2 od 24. svibnja 2021. U vezi s tim se napominje da je Građanski odjel Vrhovnog suda RH na svojoj drugoj sjednici održanoj 27. svibnja 2024. donio pravno shvaćanje Su-IV-123/2024-5 pod točkom 2. prema kojem u slučaju kad je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (članak 190. i 191. ZPP), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva. To znači da svi potrošači tužitelji koji su na vrijeme tužili banke zbog nepoštene kamate i nepoštene valutne klauzule u slučaju franak, imaju sljedeća dodatna prava u svojim postupcima: pravo nakon vještačenja povećati zahtjev za obeštećenje u skladu s izračunom sudskog vještaka te pravo i dobiti povećani dio tužbenog zahtjeva, jer zastare potraživanja za povećani dio obeštećenja nema.

6. U dokaznom postupku pročitana je dokumentacija u spisu predmeta: dokumentacija predana uz tužbu u omoćnici (na stranicama 12-83 spisa), uz odgovor na tužbu (na stranicama 110-131 spisa), uz podnesak tužitelja od 16. kolovoza 2023. (na stranicama 140-142 spisa), provedeno je financijsko-knjigovodstveno vještačenje po stalnoj sudskoj vještakinji za ekonomiju, financije, računovodstvo i bankarstvo Danijeli Podbojec, pročitani su nalaz i mišljenje vještakinje Danijele Podbojec od 4. studenoga 2025. (na stranicama 158-212 spisa), dokumentacija uz podnesak tuženika od 26. siječnja 2026. (na stranicama 230-246 spisa) te je saslušana i tužiteljica kao stranka u svrhu dokazivanja.

7. Predmet ovog spora je utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe o plaćanju administrativne naknade, sadržane u ugovoru o kreditu sklopljenim između tužiteljice i tuženika te povrat stečenog bez osnove na temelju ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli CHF te plaćanju administrativne naknade, koje tužiteljica smatra ništetnima. S obzirom na to da tužiteljica tužbom nije postavila i

deklaratorni tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF, sud je o pitanju ništetnosti tih ugovornih odredbi, a što je pretpostavka za odlučivanje o kondemnatornom tužbenom zahtjevu, odlučivao kao o prethodnom pitanju.

8. Između stranaka nije sporno:

- da je tužiteljica kao korisnica kredita s prednikom tuženika kao kreditorom 5. srpnja 2006. zaključila Ugovor o kreditu broj 311369 kojim joj je stavljen na raspolaganje kredit u iznosu kunske protuvrijednosti od 94.800,00 švicarskih franaka (CHF) prema kupovnom tečaju za CHF tečajne liste tužene banke važeće na dan korištenja kredita,
- da ugovor sadrži odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi i odredbu o valutnoj klauzuli u CHF te da je početna kamatna stopa 3,99 % godišnje
- da je na temelju odluke o promijenjenoj kamatnoj stopi tuženik jednostrano uvećavao anuitete za iznos povećane kamatne stope.
- da su zbog promjene tečaja CHF i povećanja kamatnih stopa anuiteti kredita znatno porasli tijekom otplate,
- da je 26. veljače 2016. sklopljen Dodatak Ugovora o kreditu kojim su odredbe iz oba prethodno navedena Ugovora izmijenjene u pogledu valute obveze, redovne kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita

9. Sporno je između stranaka da li su sporne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi ništetne te odredba o plaćanju administrativne naknade ništetne, da li tužiteljica ima pravni interes za podnošenje ove tužbe, da li je nastupila zastara tražbine, da li je pitanje vraćanja iznosa koje traži tužitelj riješeno temeljem Aneksa sklopljenim između stranaka sukladno ZIDZPK.

10. Cijeneći rezultate provedenog postupka, kako cjelokupnog, tako i svakog pojedinačno, a na osnovi odredbe čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Službeni list SFRJ br. 4/1977, 36/1977, 36/1980, 6/1980, 69/1982, 43/1982, 58/1984, 74/1987, 57/1989, 20/1990, 27/1990, 35/1991, Narodne novine br. 53/1991, 91/1992, 112/1999, 129/2000, 88/2001, 117/2003, 88/2005, 2/2007, 96/2008, 84/2008, 123/2008, 57/2011, 25/2013, 89/2014, 70/2019, 80/2022, 114/2022, 155/2023 i 146/2025, dalje u tekstu: ZPP), sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužiteljice osnovan u cijelosti.

11. Predmet ovog spor je povrat stečenog bez osnove zbog primjene ništetnih ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi te ugovornoj odredbi o plaćanju administrativne naknade, za koje tužiteljica tvrdi da su ništetne.

12. Prema čl. 322. st. 1. Zakona o obveznim odnosima ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan je, a prema čl. 324. st. 1. tog zakona, ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora ako on može opstati bez ništetne odredbe i ako ona nije bila ni uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog koje je ugovor sklopljen. Prema čl. 323. st. 1. tog zakona u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema

cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje.

13. Sud smatra da u ovom slučaju ugovor može opstati i bez tih ništetnih odredbi, jer ako se ne primjeni promjenjiva kamatna stopa, ostaje početna, a ako se ne primjeni valutna klauzula u CHF, anuiteti kredita se izračunavaju u kunama, a i odlukama donesenima u kolektivnom sporu, kojima je ovaj sud vezan su utvrđene ništetnima samo ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi.

14. Spor proizlazi iz prethodno navedenog ugovora o kreditu koji su zaključili prednik tuženika kao davatelj kredita i tužiteljica kao korisnica kredita, a već iz sadržaja ugovora proizlazi da je tužiteljica ugovor sklopila kao fizička osoba za stambene potrebe, pa je ista u tom pravnom poslu potrošač te se u rješavanju istoga trebaju primijeniti i mjerodavne odredbe Zakona o zaštiti potrošača, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora („NN 96/03“). Prema čl. 81. st. 1. ZZP-a ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a prema st. 2. tog članka smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Odredbom čl. 83. ZZP-a propisano je da prilikom ocjene je li određena ugovorna odredba poštena uzimat će se u obzir narav proizvoda ili usluge koje predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe, kao i neki drugi ugovor koji, u odnosu na ugovor koji se ocjenjuje, predstavlja glavni ugovor, a odredba čl. 87. ZZP-a propisuje da je nepoštena ugovorna odredba ništetna. Prema st. 2. tog članka ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe.

15. O ništetnosti ugovornih odredba o promjenjivim kamatnim stopama u ugovorima o potrošačkom kreditu već su pravomoćno odlučili sudovi u sporu vođenom po kolektivnoj tužbi potrošača. Predmet kolektivnog spora koji se vodio pred Trgovačkim sudom u Zagrebu između "Potrošača" – Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača i osam banaka (P-1401/12) bila je zaštita potrošača od korištenja ugovornih odredbi o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i to: odredbe o valutnoj klauzuli prema kojoj je glavica vezana uz CHF i odredbe kojom je ugovorena redovna kamata promjenjiva čije je stopa tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom kreditora. Presudom od 4. srpnja 2014. Trgovački sud u Zagrebu je, ocijenivši ih netransparentnima i nepoštenima, utvrdio ništetnost ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli i ništetnost ugovornih odredbi o kamatnoj stopi promjenjivoj na osnovi jednostrane odluke banke u ugovorima o potrošačkom kreditiranju te je naložen prekid navedenog postupanja. Presudom Visokog trgovačkog suda od 13. lipnja 2014. (PŽ-7129/13) potvrđena je prvostupanjska presuda u dijelu kojim je utvrđena povreda kolektivnih interesa i prava koji se odnose na ništetnost promjenjive kamatne stope. U odnosu na zahtjev za utvrđenje ništetnosti valutne klauzule u CHF, prvostupanjska presuda je preinačena i tužbeni zahtjev je odbijen. Pravna shvaćanja Visokog trgovačkog suda o ništetnosti ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope kao i ona o valjanosti valutne klauzule podržao je

Vrhovni sud Republike Hrvatske koji je presudom od 9. travnja 2015. (Revt-249/14) odbio revizije stranaka. Nakon što je odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske U-III/2521/2015 i dr. od 13. prosinca 2016. djelomično usvojena ustavna tužba "Potrošača" te je ukinuta presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske Revt-249/14 u dijelu kojim je odbijena revizija "Potrošača" protiv pravomoćne presude kojem je odbijen zahtjev koji se odnosi na poštenost valutne klauzule, Vrhovni je sud ukinuo presudu Visokog trgovačkog suda od 13. lipnja 2014. u dijelu koji se odnosi na valutnu klauzulu te je predmet vraćen na ponovljeni žalbeni postupak Visokom trgovačkom sudu. Presudom od 14. lipnja 2018. (PŽ-6632/17), Visoki trgovački sud je, u ponovljenom postupku, potvrdio prvostupanjsku presudu u dijelu u kojem je sud utvrdio da je svaki pojedini tuženik povrijedio kolektivne interese potrošača korištenjem ugovornih odredaba kojima je otplatu glavnice kredita vezao uz švicarski franak o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, a da prije zaključenja, u vrijeme zaključenja i u svezi zaključenja predmetnih ugovora nije potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, to je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača te im naložio prekinuti s korištenjem tih odredaba i zabranio im korištenje takvih i sličnih ugovornih odredaba ubuduće. Presudom od 3. rujna 2019. (Rev-2221/18) Vrhovni sud Republike Hrvatske je odbio reviziju kreditora protiv dijela presude Visokog trgovačkog suda kojim je potvrđena nepoštenost i ništetnost ugovornih odredbi iz ugovora o kreditu upućujući pritom na razloge iz drugostupanjske presude. Dakle spor kolektivne pravne zaštite pravomoćno je okončan i to na način da su konačno obje sporne ugovorne odredbe i to odredba o jednostrano promjenjivoj kamati kao i odredba o valuti švicarski franak utvrđene nepoštenim i ništetnim.

16. U odnosu na tvrdnju tuženika da se navedene presude ne mogu primjenjivati jednako na sve potrošače, već od slučaja do slučaja nakon utvrđenja prave volje ugovornih strana i utvrđenja informiranosti primatelja kredita o svim parametrima eventualnih rizika, treba reći da se prema odredbi čl. 502.c Zakona o parničnom postupku, fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz odluke poslovni broj: 24 P-47/19-10. U tom će slučaju sud biti vezan uz ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na nj pozvati, a upravo na ta utvrđenja se tužitelj i poziva u tužbi. Što se tiče pravnih učinaka presude donesene po kolektivnoj tužbi treba reći i to da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz 2011. godine („Narodne novine“ br. 57/11.), kojima je propisana mogućnost podnošenja kolektivne tužbe, dodan, među ostalim, i članak 502.c. Ova odredba je regulirala da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. ZPP-a (kolektivna tužba) da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. S obzirom na to da je u praksi sudova bilo prijepora u vezi tumačenja odnosi li se ova odredba samo na parnične postupke koji su pokrenuti tužbom radi naknade štete ili je moguća primjena i u parničnim postupcima pokrenutim radi isplate po drugim osnovama (primjerice, stjecanja bez osnove) zakonodavac je posljednjim izmjenama i dopunama ZPP-a („Narodne novine“ br. 70/19.) intervenirao u sadržaj članka 502.c na način da je sada izričito navedeno da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim

parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz postupaka po kolektivnoj tužbi. Pojedini potrošači, a kada sud utvrdi postojanje određene povrede propisa o zaštiti potrošača, u postupku individualne pravne zaštite, radi naknade štete, izmjene ugovora ili slično, mogu se pozivati na sadržaj odluke iz postupka zaštite kolektivnih interesa i prava. Na taj način proširene su subjektivne granice pravomoćnosti, jer osuđujuća presuda iz postupka zaštite kolektivnih interesa u postupcima individualne pravne zaštite koju pokrene potrošač obvezuje ostale sudove, pa je tako i ovaj sud. I prema odredbi čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača (NN 41/14, 110/15 i 14/19), odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 106. st. 1. ovoga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. ovoga Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

17. Kako se u konkretnom slučaju tužiteljica poziva upravo na pravno utvrđenje iz rečene presude kojom je utvrđeno da je prednik tuženika povrijedio prava tužiteljice kao potrošača i ujedno korisnika kredita, a u kojima je koristio ništetne i nepoštene ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i klauzuli CHF, nepotrebno je analizirati tvrdnje tuženika o tome da su te ugovorne osobe jasne i dovoljno uočljive te da su potrošači, pa tako i tužitelj bili u dovoljnoj mjeri informirani o promjeni kamatne stope o kriterijima i parametrima koji su utjecali na takvu promjenu te o rizicima sklapanja ugovora o kreditu s valutnom klauzulom CHF, kao i tvrdnje da tim odredbama nije uspostavljena značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana te da korisnik kredita glede toga nije bio u zabludi, uz okolnost da je Trgovački sud u Zagrebu u navedenoj odluci takve odredbe ugovora, odnosno takvu praksu u ugovorima o kreditu utvrdio ništetnima.

18. Potrošač je slabija stranka, jer ugovor ne ulazi u područje njegove profesionalne djelatnosti i u podređenom je položaju u odnosu na prodavatelja/pružatelja usluga. Podređenost proizlazi iz njegove (ne)informiranosti i nemogućnosti pregovaranja o uvjetima koje je prethodno sastavio prodavatelj robe (pružatelj usluga), a na čiji sadržaj potrošač ne može utjecati. Upravo taj podređeni položaj dovodi do toga da potrošač pristane ne uvjete koje je trgovac prethodno sastavio bez mogućnosti utjecaja na njihov sadržaj. Pritom je nevažno koliko je znanje ili iskustvo pojedinog potrošača, jer se u smislu zaštite prava potrošača koji su korisnici kredita, na jednak način trebaju tretirati potrošač koji je pravnik ili ekonomski stručnjak i učitelj ili liječnik. Prema praksi ES-a na temelju većeg znanja i iskustva određenog potrošača takvu se osobu ne isključuje kao „potrošača” u smislu Direktive jer je odlučan njegov podređeni položaj. Neovisno o tome je li korisnik kredita liječnik, učitelj ili ekonomist, nitko od njih nema mogućnost pregovaranja o općim uvjetima banke koji se primjenjuju ne kredite koje sklapaju pa svi oni, neovisno o pojedinačnim razlikama u znanju i iskustvu, dijele u odnosu na banku jednaki podređeni položaj. Također nije odlučna niti okolnost, koja je svrha sklapanja ugovora, je li to kupnja automobila ili jedine nekretnine za stambeno zbrinjavanje ili treće nekretnine za odmor. Zaštita od nepoštenih ugovornih uvjeta kako je postavlja Direktiva 93/13 ne dozvoljava razlikovanje potrošača po kriteriju nužnosti sklapanja ugovora. Dok god fizička osoba sklapa s trgovcem ugovor koji izlazi iz okvira njezine poslovne djelatnosti, riječ je o potrošačkom ugovoru, a gospodarska svrha ugovora, kao niti njegova financijska vrijednost nisu odlučne.

19. Valutna klauzula i promjenjive kamatne stope su zakonom dopuštene, ali iste ipak mogu biti utvrđene nepoštenima i slijedom toga ništetnima, ako nisu bile transparentne, a pravomoćnom presudom donesenom u kolektivnom sporu je presuđeno da nisu bile transparentne, što je na temelju provedenih dokaza utvrđeno i u ovom postupku. S obzirom na to da se prema praksi ES-a odredbe o tečajnom riziku imaju smatrati odredbama koje definiraju glavni predmet ugovora, poštenost odredbi o tom riziku ne bi se mogla procjenjivati da je odredba transparentna. Kako su odredbe o valutnoj klauzuli uglavnom formalno jasno i razumljivo sastavljene, upravo zaključak o tome da prilikom sklapanja ugovora potrošaču nisu bili priopćeni svi elementi koji bi mogli imati utjecaja na opseg njegove obveze, a na temelju kojih on može ocijeniti osobito ukupnu cijenu svoje obveze, ocijenjeno je da nisu transparentne u materijalnom smislu, odnosno da u suštini nisu jasno i razumljivo sastavljane. To je otvorilo put mogućnosti da se testiraju na poštenje, odnosno na dobru vjeru i ravnotežu. Pritom je ES naglasio da zahtjev transparentnosti „treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba mora biti jasno i razumljivo sastavljena obvezuje financijske institucije da korisnicima kredita pruže dovoljno informacija kako bi potonji mogli donositi razborite i informirane odluke. U tom pogledu taj zahtjev znači da ugovornu odredbu o riziku promjene tečaja potrošač mora razumjeti na formalnoj i gramatičkoj razini, ali također u pogledu njezina konkretnog dosega, u smislu da prosječan potrošač, koji je uredno obaviješten i postupa s dužnom pažnjom i razboritošću, može ne samo znati za mogućnost deprecijacije nacionalne valute u odnosu na stranu valutu u kojoj je ugovor o kreditu sklopljen već i da može procijeniti potencijalno znatne gospodarske posljedice koje bi takva odredba mogla imati za njegove financijske obveze. U tom smislu je na nacionalnom sudu da, prilikom razmatranja okolnosti sklapanja ugovora, provjeri jesu li potrošaču priopćeni svi elementi koji bi mogli imati utjecaja na opseg njegove obveze, a na temelju kojih on može ocijeniti osobito ukupnu cijenu svoga zajma. To, uz ostalo, uključuje informiranje o tome da snosi rizik od pada valute u kojoj ostvaruju dohodak, a što može ugroziti mogućnost vraćanja zajma s time da se pritom traži od pružatelja usluge da utvrdi moguće promjene tečaja i s tim povezane rizike zajma u stranoj valuti. Pritom nije dostatno da su odredbe samo gramatički razumljive nego i to da ekonomske posljedice te odredbe moraju biti jasne prosječnom potrošaču. Kad pročita tekst ugovora, nije dovoljno da potrošač samo razumije da primjerice tečaj valute može varirati gore ili dolje, nego da stvarni učinci moraju biti jasni prosječnom potrošaču. Dakle, mora biti svjestan mogućnosti dizanja ili padanja vrijednosti strane valute; taj rizik promjene tečaja mora biti jasan i potrošač mora biti jasno upoznat s time da snosi financijski teret tog rizika i to bez ograničenja. Kad je riječ o transparentnosti ugovorne odredbe o tečajnom riziku, ES zahtijeva da se provjeri uključuju li informacije koje su pružene potrošaču barem utjecaj koji na rate ima znatna deprecijacija zakonskog sredstva plaćanja u državi članici u kojoj korisnik kredita ima prebivalište u odnosu na stranu valutu. Konkretno, korisnik kredita mora, s jedne strane, biti jasno obaviješten o činjenici da se, sklapajući ugovor o kreditu u stranoj valuti, izlaže tečajnom riziku koji će gospodarski teško moći snositi u slučaju pada vrijednosti valute u kojoj ostvaruje svoj dohodak u odnosu na stranu valutu u kojoj je nominiran zajam. S druge strane, pružatelj usluge, u ovom slučaju bankarska institucija, mora iznijeti moguće promjene deviznog tečaja i rizike svojstvene uzimanju zajma u stranoj valuti. Naposljetku, kao što je to pojašnjeno u dvadesetoj uvodnoj izjavi Direktive 93/13, potrošač mora imati stvarnu mogućnost upoznati se sa svim odredbama ugovora. Naime, pravodobna informacija pružena prije sklapanja ugovora o ugovornim odredbama i posljedicama

navedenog sklapanja za potrošača je od temeljne važnosti kako bi donio odluku o tome hoće li se ugovorno vezati uz pružatelja usluge ili prodavatelja robe pristupajući odredbama koje je ovaj prethodno sastavio. Kad je riječ o transparentnosti ugovorne odredbe kojom se određuje promjenjiva kamatna stopa, odlučne informacije u svrhu ispitivanja koje nacionalni sud u tom pogledu mora provesti predstavljaju, s jedne strane, činjenica jesu li osnovne informacije o izračunu te stope lako dostupne svima koji su željeli ugovoriti kredit te, s druge strane, pružanje informacija o prošlim kretanjima indeksa na temelju kojeg se ta stopa izračunava.

20. Kao što je već rečeno odlukama donesenima u kolektivnom sporu, kojima je sud vezan u ovom postupku je već utvrđeno da navedene ugovorne odredbe koje je i ovdje tuženik uključio u predmetni ugovor o kreditu nisu bile transparentne, da se o njima nije pojedinačno pregovaralo da banke s korisnicima kredita nisu ugovorile parametre na osnovu kojih će se mijenjati kamatna stopa te da nisu bili upozoreni na rizike Hrvatska narodna banka ne drži pod kontrolom te da su uzrokovale znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana.

21. U vezi s tim se napominje da je Republika Hrvatska postala članica Europske unije 1. srpnja 2013. te da se na pravne odnose i sporove proizašle iz potrošačkih ugovora, a koji su nastali prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, neposredno ne primjenjuje pravo Europske unije, ali u tim slučajevima postoji obveza hrvatskih sudova da tumače nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i sveopće njene pravne stečevine (što uključuje uz ostalo i praksu suda Europske unije), na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a koji je u primjeni od 2005.

22. Tuženikov prigovor zastare također je neosnovan. Zastarni rok za potraživanja po osnovu stjecanja bez osnove je 5 godina, a teče od pravomoćnosti presude donesene u kolektivnom sporu. Kako se tužiteljica poziva na presude Trgovačkog suda u Zagrebu, to je nakon pravomoćnosti presude P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., zastara potraživanja za preplaćene kamate nastupila 14. lipnja 2019. za sve banke, osim za Sberbank (Volksbank), za koju zastara preplaćenih kamata nastupa u lipnju 2023., dok zastara potraživanja preplaćenog tečaja CHF nastupa za svih 8 osuđenih banaka u lipnju 2023. Budući da je tužba u ovom predmetu zaprimljena 8. svibnja 2023., to nije nastupila zastara potraživanja vezana uz promjenu kamatne stope, a niti u odnosu na dio tužbenog zahtjeva kojim tužiteljica traži povrat stečenog bez osnova na temelju primjene ništetnih ugovornih odredaba kojima je u spornom ugovoru o kreditu ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica švicarski franak. Napominje se i da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u presudi Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018. odlučujući o izvanrednoj reviziji, zauzeo pravno shvaćanje prema kojem pokretanjem parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača dolazi do prekida zastare na temelju čl. 241. ZOO-a, a zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka tek od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu te tužbe. Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske je na sjednici Odjela 30. siječnja 2020. donio pravno shvaćanje o tome kada počinje teći zastrani rok kod restitucijskog zahtjeva, a to je zahtjev prema kojemu su stranke dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora. Taj rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Tim pravnim shvaćanjem je pomaknut trenutak

početka tijeka zastare za zahtijevanje povrata ispunjenog i to u korist stranke koje je ispunila ništetni ugovor. Prema tom shvaćanju zastara počinje teći od trenutka pravomoćnosti odluke kojom je utvrđena ništetnost ugovora, a ne od trenutka ispunjenja obveze ništetnog ugovora. Pravno shvaćanje služi ustaljenju i ujednačavanju sudske prakse. Ono je obvezno za sve suce Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Po prirodi stvari, odnosno snagom autoriteta najvišeg suda u Republici Hrvatskoj, pravno je shvaćanje važno i za sve ostale suce u građanskoj grani suđenja. Prema recentnoj praksi ES-a u tom smislu, pravno uređenje zastare restitucijskih učinaka u Hrvatskoj, kako po pitanju početka tijeka zastarnog roka tako i po pitanju njegova trajanja, usklađeno je s člankom 6. stavkom 1. Direktive 93/13. Sud europske unije u svojoj odluci navodi da se "pravu Unije ne protivi nacionalni propis koji, propisujući nezastarivost tužbe za utvrđenje ništavosti nepoštene odredbe iz ugovora sklopljenog između prodavatelja robe ili pružatelja usluge i potrošača, podvrgava roku zastare tužbu radi isticanja restitucijskih učinaka tog utvrđenja, pod uvjetom poštovanja načela ekvivalentnosti i djelotvornosti." S obzirom na to da je početak tijeka zastarnog roka za iznose plaćene na temelju nepoštene ugovorne odredbe od dana ispunjenja ništetnog ugovora, odnosno od dana sklapanja ugovora, u praksi ES-a ocijenjen protivnim EU pravu, novo tumačenje početka tijeka zastarnog roka u hrvatskoj sudskoj praksi (od dana utvrđenja ništetnosti odgovara) u cijelosti odgovara zahtjevima načela djelotvornosti zaštite potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi kako to zahtijeva Direktiva 93/13.

23. Pravna priroda spora jest stjecanje bez osnove s obzirom na to da su banke stekle određenu korist na temelju ništetnih odredbi. Što se tiče opsega vraćanja u obzir dolazi primjena čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015 i 29/2018 te u daljnjem tekstu: ZOO) u kojem je propisano da kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

24. Iz samog Ugovora o kredita koji je predmet ovog spora je razvidno da se radi o potrošačkom ugovoru sklopljenim s tužiteljicom kao fizičkom osobom za potrebe kupnje stambenog objekta, dakle s tužiteljicom kao potrošačem, da je to potrošački ugovor te da je isti sklopljen u obliku unaprijed formuliranoga standardnog ugovora sastavljenog od tuženika na koji tužiteljica nije mogla utjecati. Taj zaključak potvrđuje i činjenica da je taj kredit tretiran kao potrošački kad se provodila konverzija, odnosno kad je sklopljen Dodatak Ugovora o kreditu na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakon o potrošačkom kreditiranju, kojim su odredbe iz oba prethodno navedena Ugovora izmijenjene u pogledu valute obveze, redovne kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita, budući da su se takvi dodaci ugovora prema tom zakonu sklapali sami za potrošačke ugovore. Nadalje, iz predmetnog ugovora o kreditu je nadalje razvidno da je ugovorena valutna klauzula u CHF, odnosno da su glavnica kredita i anuiteti vezani uz tu valutu, da je ugovorena početna kamatna stopa od 3,99 % godišnje te da je ista promjenjiva u skladu s odlukom o kamatnim stopama kreditora te da je ugovoreno i plaćanje administrativne naknade od 1,00% jednokratno na iznos odobrenog kredita i 3% jednokratno na iznos kredita odobren za adaptaciju. Iz Nalaza i mišljenja vještaka je razvidno da je tečaj CHF tijekom otplate kredita znatno porastao te da su se kamatne stope povećavale sukladno odlukama tuženika.

25. Tužiteljica i tuženik su na okolnost da se predmetnom ugovoru pojedinačno pregovaralo te da je tužiteljica prilikom sklapanja ugovora bila upozorena na rizike ugovaranja valutne klauzule u CHF predložili saslušanje tužiteljice.

26. Tužiteljica u svom iskazu navodi da joj je 2006. godine trebao novac za rješavanje stambenog pitanja, kupnju stana pa je sklopila kredit koji je predmet ovog postupka s prednikom tužene banke Volksbank, da joj je u banci ponuđen kredit s valutnom klauzulom u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi kao najpovoljniji, a prilikom pregovaranja i sklapanja ugovora joj nije bilo rečeno da postoji neki rizik u vezi s valutom CHF, da joj je uz ugovor predan i otplatni plan za razdoblje od 20 godina u kojem su sve rate bile u istom iznosu, da je početni anuitet iznosio oko 2.700,00 kuna, a to je bila polovica njezine plaće, da se neko vrijeme anuiteti nisu mijenjali, a onda su počeli sve više i više rasti te je iznos anuiteta bio oko 4.500,00 kuna, pa je na poziv banke prihvatila ponuđenu joj konverziju kojom je promijenjena valutna klauzula u EUR, da niti kod bilježnika nije bila upozorena na rizik povezan s valutom CHF, isti ju je samo upozorio da je kao sredstvo osiguranja ugovorena hipoteka koja će biti aktivirana u slučaju neplaćanja, da su osnovni ugovor i dodatak ugovora bili unaprijed pripremljeni od strane banke i dani joj na potpis, a na sadržaj ugovornih odredbi nije mogla utjecati niti sudjelovati u sastavljanju ugovornih odredbi, da joj službenik banke nije objašnjavao parametre na osnovu kojih će se mijenjati kamatna stopa, da nije mogla utjecati niti na promjenu ugovorne odredbe o ulaznoj naknadi, da u vrijeme sklapanja ugovora nije imala obrt niti trgovačko društvo te da nekretninu kupljenu sredstvima kredita nije davala u najam niti zakup.

27. Na temelju iskaza tužiteljice koji je prihvaćen kao vjerodostojan, sud je utvrdio da je predmetni ugovor potrošački ugovor budući da ga je tužiteljica sklopila kao fizička osoba za svoje stambene potrebe, da se o predmetnom ugovoru o kreditu nije pojedinačno pregovaralo, već je tužiteljica potpisala prethodno od tuženika pripremljen i ponuđen joj ugovor o kreditu na čiji sadržaj nije mogla utjecati u uvjerenju da joj je tužena banka ponudila ono što je za nju najpovoljnije, da joj je bio ponuđen samo predmetni ugovor s valutnom klauzulom u CHF, da nije bila upozorena na rizike sklapanja ugovora s valutnom klauzulom u CHF, da joj nije bilo pojašnjeno značenje valute CHF niti joj je bilo ukazano na rizike ugovaranja te valutne klauzule iako država za razliku od EUR-a nije štitila tečaj švicarskog franka, da joj nije bilo obrazloženo na što se odnosi administrativna naknada i koji se troškovi time plaćaju niti je o toj ugovornoj odredbi mogla pregovarati te da su anuiteti kredita zbog porasta tečaja CHF i kamatnih stopa znatno porasli tijekom otplate kredita.

28. Ocjenom svih provedenih dokaza sud zaključuje da tužiteljici od strane bankarskog službenika nije detaljno objašnjen predmetni kreditni odnos, da joj nisu predloženi parametri koji utječu na promjenu kamatne stope te da je tuženik propustio razjasniti odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i o valuti obveze, da dakle nije postupao u dobroj vjeri, odnosno nije dokazano da je tuženik informirao tužiteljicu kao potrošača u predugovornom stadiju sklapanja Ugovora o kreditu o spornim ugovornim odredbama za koje tužitelj tvrdi da su ništetne te rizicima promjene tečaja švicarskog franka.

29. Iz rezultata provedenog dokaznog postupka nadalje proizlazi da ugovoreno plaćanje administrativne naknade obrade od 1,00% jednokratno na iznos odobrenog kredita i 3% jednokratno na iznos kredita odobren za adaptaciju, a iz Kartice prometa po kreditu priložene uz tužbu proizlazi da je tužiteljica na ime te naknade platila iznos od 5.515,28 kuna, što preračunato u eure iznosi 732,00 eura 20. srpnja 2006. Ta ugovorna odredba je sastavni dio od tuženika unaprijed pripremljenog tipskog ugovora, o njoj se nije pojedinačno pregovaralo, a u ugovoru nije navedeno od čega se sastoji ta jednokratna naknada, odnosno nisu specificirani stvarni troškovi obrade kredita koji su predniku tuženiku po tom osnovu eventualno nastali.

30. Kako su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava iz tih odnosa stranke dužne pridržavati načela savjesnosti i poštenja iz odredbe čl. 4. Zakona o obveznim odnosima te kako su pri sklapanju naplatnih pravnih poslova sudionici moraju polaziti od načela jednake vrijednosti davanja iz odredbe čl. 7. tog zakona, to u situaciji kao što je konkretna, kada u ugovoru nije jasno i određeno navedeno koje to troškove banka ima i koje sve troškove naplaćuje iz jednokratne naknade, te se o spornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, time što banka i jača ugovorna strana prilikom korištenja kredita s osnova jednokratne naknade naplaćuje iznos od 1,00 % ili 3% od iznosa kredita, takva ugovorna odredba po ocjeni suda uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, ovdje tužiteljice, a što znači da je navedena odredba u smislu odredbe članka 81 st. 1 ZZP nepoštena te u smislu odredbe članka 87 st. 1 ZZP ništetna. Pri tome nije odlučno pozivanje tuženika na činjenicu da je tužitelj kao poslovno sposobna osoba preuzeo obvezu plaćanja sporne naknade, jer prema članku 2. ZOO-a sudionici u prometu, iako slobodno uređuju obvezne odnose, ne mogu ih uređivati suprotno Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima i moralu društva.

31. Dodatno se napominje da iako je prednik tuženika prilikom obrade kredita imao određene troškove, sama činjenica da je administrativna naknada određena u postotku od odobrenog iznosa kredita, što znači da korisnici kredita kojima je odobren veći iznos kredita plaćaju višu naknadu, govori u prilog tome da tako ugovornom naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita nisu pokriveni stvarni troškovi koje je tuženik imao pri obradi svakog pojedinog zahtjeva i odobravanju kredita. Naprotiv da su zaista ugovorenim naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita obuhvaćeni i plaćeni, stvarni troškovi, tada bi ta naknada bila ugovorena u nominalnom iznosu, a ne u postotku od odobrenog iznosa kredita, jer eventualni administrativni troškovi, kao što su trošak rada djelatnika banke, trošak informatičke opreme, trošak razmjene podataka ili baze podataka i dr., nisu određeni visinom odobrenog iznosa kredita. Tužitelju je u ovom slučaju navedenom ugovornom odredbom nametnuta prekomjerna i ekonomski potpuno neopravdana obveza plaćanja troškova obrade kredita, koja takva uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama korisnika kredita, potrošača kao jedne, slabije ugovorne strane u odnosu na banku, trgovca kao druge, jače ugovorne strane, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava. Naknada za obradu kredita ne odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima i to je čini nepoštenom, to utoliko više što je tuženik financijska institucija kojoj je odobravanje kredita jedna od usluga koju ona pruža u okviru svog temeljnog poslovanja te se ista naplaćuje upravo kroz cijenu kredita, odnosno kamatu.

32. Tuženikov prigovor zastare tražbine tužiteljice s naslova povrata plaćene administrativne naknade je također neosnovan. Zastarni rok za potraživanja po osnovu stjecanja bez osnove je 5 godina. Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske je na sjednici Odjela 30. siječnja 2020. donio pravno shvaćanje o tome kada počinje teći zastrani rok kod restitucijskog zahtjeva, a to je zahtjev prema kojemu su stranke dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora. Taj rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Tim pravnim shvaćanjem je pomaknut trenutak početka tijeka zastare za zahtijevanje povrata ispunjenog i to u korist stranke koje je ispunila ništetni ugovor. Prema tom shvaćanju zastara počinje teći od trenutka pravomoćnosti odluke kojom je utvrđena ništetnost ugovora, a ne od trenutka ispunjenja obveze ništetnog ugovora. Pravno shvaćanje služi ustaljenju i ujednačavanju sudske prakse. Ono je obvezno za sve suce Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Po prirodi stvari, odnosno snagom autoriteta najvišeg suda u Republici Hrvatskoj, pravno je shvaćanje važno i za sve ostale suce u građanskoj grani suđenja. Prema recentnoj praksi ES-a u tom smislu, pravno uređenje zastare restitucijskih učinaka u Hrvatskoj, kako po pitanju početka tijeka zastarnog roka tako i po pitanju njegova trajanja, usklađeno je s člankom 6. stavkom 1. Direktive 93/13. Sud europske unije u svojoj odluci navodi da se "pravu Unije ne protivi nacionalni propis koji, propisujući nezastarivost tužbe za utvrđenje ništavosti nepoštene odredbe iz ugovora sklopljenog između prodavatelja robe ili pružatelja usluge i potrošača, podvrgava roku zastare tužbu radi isticanja restitucijskih učinaka tog utvrđenja, pod uvjetom poštovanja načela ekvivalentnosti i djelotvornosti." S obzirom na to da je početak tijeka zastarnog roka za iznose plaćene na temelju nepoštene ugovorne odredbe od dana ispunjenja ništetnog ugovora, odnosno od dana sklapanja ugovora, u praksi ES-a ocijenjen protivnim EU pravu, novo tumačenje početka tijeka zastarnog roka u hrvatskoj sudskoj praksi (od dana utvrđenja ništetnosti odgovara) u cijelosti odgovara zahtjevima načela djelotvornosti zaštite potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi kako to zahtijeva Direktiva 93/13. S obzirom na to da je ništetnost ugovorne odredbe o obvezi plaćanja administrativne naknade utvrđena ovom presudom, pa dakle zastara povrata iznosa isplaćenih po tom osnovu nije niti počela teći, nije nastupila zastara niti u odnosu na tražbinu tužitelja kojom potražuje povrat novčanog iznosa plaćenog tuženiku na temelju ništetne ugovorne odredbe o plaćanju navedene naknade.

33. S obzirom na to da je zbog primjene spornih ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli CHF o kojima se nije pojedinačno pregovaralo došlo do znatnog porasta anuiteta i glavnice kredita, osobito nakon što je tečaj CHF, koji Hrvatska narodna banka za razliku od tečaj EUR-a ne drži pod kontrolom i koja je takozvana "valuta utočišta", što potrošači, korisnici kredita bez da su na to bili upozoreni, a odlukama donesenima u kolektivnom sporu je utvrđeno da nisu, što proizlazi i iz iskaza tužiteljice, znatno porastao i skoro se izjednačio s tečajem EUR-a, time je, protivno stavu tuženika iznesenom u odgovoru na tužbu prouzročena značajna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana. Smatra se da nepoštena ugovorna odredba nikad nije bila ugovorena, stoga ne može imati učinak u odnosu na potrošača, pa slijedom toga sudsko utvrđenje nepoštenosti takve odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da navedene odredbe nije bilo. Stoga ovaj sud kao i prethodno navedeni sudovi koji su sudili u kolektivnom sporu po tužbi potrošača, čijim odlukama

je vezan, zaključuje da su ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i klauzuli CHF u ovom slučaju ništetne, a zaključio je da je ništetna i ugovorna odredba o plaćanju administrativne naknade kao što je prethodno obrazloženo. Proglašenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju te potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena. Slijedom svega navedenog sud zaključuje da predmetni Ugovor o kreditu egzistira i bez navedenih ništetnih odredbi (presumpcija da nepoštene odredbe nisu nikad ni bile ugovorene), dakle bez obveze plaćanja anuiteta u kunsnoj protuvrijednosti CHF obračunatih po srednjem tečaju za CHF tuženika.

34. Okolnost da je ugovor solemniziran po javnom bilježniku ne dovodi u pitanje taj zaključak, jer su prethodno navedeni sudovi to imali u vidu kad su odlučili da su ugovorene odredbe o klauzuli CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi ništetne, a uloga javnog bilježnika u postupku solemnizacije ugovora pa tako i onih o kreditu, u smislu odredbi iz tih članaka ocijeniti je ako je to moguće, jesu li ugovorne stranke ovlaštene i sposobne poduzeti i sklopiti taj pravni posao, objasniti im smisao tog posla i uvjeriti se o postojanju njihove prave volje za sklapanje tog pravnog posla, a što su javni bilježnici koji su ovjeravali predmetne ugovore i činili. Naime, javni bilježnik pri solemnizaciji ugovora o kreditu nije mogao potrošaču objasniti rizike fluktuacije tečaja švicarskog franka koji nisu bili navedeni u ugovoru o kreditu kojeg je solemnizirao, niti je imao takve zakonske ovlasti.

35. Iz Ugovora o kreditu koji je predmet ovog spora je razvidno da je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, ali da nisu ugovoreni i parametri po osnovu kojih će se ista mijenjati, pa se mijenjala jednostrano na osnovu odluka tužene banke kao što proizlazi iz Nalaza i mišljenja vještakinje Danijele Podbojec. Za ovaj spor odlučno je to da prilikom sklapanja ugovora nisu ugovoreni kriteriji, odnosno parametri po osnovu kojih bi se mijenjala kamatna stopa, već se ista mijenjala jednostrano prema odlukama tuženika koji je o tome samo obavještavao tužiteljicu kao korisnicu kredita, budući da ugovor o kreditu ne sadrže precizne kriterije za određivanje promjenjive kamatne stope, pa tužiteljica ni na koji način nije mogla znati na koji način i po kojim parametrima će se mijenjati kamatna stopa, u tom slučaju je odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi ništetna, jer se o tome nije pojedinačno pregovaralo s tužiteljem kao korisnikom kredita niti su s njim ugovoreni parametri o kojima ovisi promjena prvotno ugovorene kamatne stope, pa se slijedom toga budući da je ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi ništetna, u ovom slučaju se može primijeniti samo ona prva, početno ugovorena kamatna stopa od 3,99%.

36. S obzirom na djelomičnu ništetnost ugovornih odredaba predmetnog ugovora o kreditu, tužiteljici bi pripadalo pravo na povrat onoga što je isplatila na temelju ništetnih ugovornih odredbi, konkretno, povrat razlike između tečaja za valutu CHF primijenjenog kod otplate i onog u vrijeme isplate kredita, kao i na povrat onoga što je isplatila kao razliku između kamatne stope od 3,99% prilikom sklapanja Ugovora i onih kamatnih stopa koje je jednostrano u daljnjem periodu mijenjao tuženik u smislu povećanja, kao i na povrat iznosa od 732,00 eura plaćenog na ime administrativne naknade. Takvo pravo tužiteljice proizlazi iz čl. 323. st. 1. u svezi s čl. 1111. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23; dalje: ZOO).

37. U ovom slučaju je 26. veljače 2016. sklopljen Dodatak ugovora o kreditu u skladu s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/15 – dalje: Novela), kojim je u promijenjena ugovorena valutna klauzula u CHF u valutnu klauzulu u euru slijedom čega i to treba uzeti u obzir. U odredbi čl. 19.b. propisano je načelo konverzije kredita tako da konverzija kredita denominiranog u CHF u kredit denominiran u EUR i kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR podrazumijeva konverziju kredita radi promjene valute, odnosno valutne klauzule u kojoj je denominiran i provodi se na način da se položaj potrošača s kreditom denominiranim u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u EUR, a položaj potrošača s kreditom denominiranim u kunama s valutnom klauzulom u CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

38. Iz Dodatka Ugovora o kreditu proizlazi da su stranke prihvatile konverziju te su mijenjale odredbe iz osnovnog ugovora i to valuta kredita, kamatna stopa i iznos neotplaćenog kredita te je postignut sporazum o raspolaganju preplatom. Spomenuti Aneksi Ugovora o kreditu nisu ništetni kao što je to zaključio u istovjetnom predmetu Vrhovni sud u svojoj odluci Gos-1/2019. Naime, u citiranoj odluci zauzet je pravni stav po kojem Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15.) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Tako Vrhovni sud u citiranoj odluci ističe kako je Novelu ("Narodne novine" broj 102/15) Ustavni sud Republike Hrvatske ocijenio usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske te u svojem rješenju broj U-I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017. nije prihvatio prijedlog više predlagatelja fizičkih osoba te osam kreditnih institucija za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom tog Zakona (kao i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama – "Narodne novine" broj 102/15). U svojoj odluci Ustavni sud Republike Hrvatske pored formalne i materijalne ustavnosti istaknuo je da osporeni ZIDZPK ima legitiman cilj koji se ogleda u povećanju socijalne zaštite, sprječavanju nastavljanja nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i sprječavanju produbljivanja dužničke krize te da je navedena mjera (konverzija) razmjerna legitimnom cilju koji se želio postići jer su propisane mjere bile prikladne i nužne te nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera. Njome nije nametnut prekomjeran teret ni kreditnim institucijama kao adresatima.

39. Vrhovni sud Republike Hrvatske je rješenjem poslovni broj Gos-1/2019-36 od 4. ožujka 2020. odgovorio na postavljeno pravno pitanje Općinskog suda u Pazinu u predmetu poslovni broj P-1413/2019-9 od 20. rujna 2019. na način da sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN broj 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Prema stavu Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2868/2018-2 od 12. veljače 2019. bez obzira na sklapanje dodatka ugovora o kreditu tužiteljica ima pravni interes i ovlaštena je tražiti ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, kako bi na temelju toga mogla ostvariti neka eventualna prava koja joj pripadaju, a mahom je riječ o kondemnatornim novčanim zahtjevima.

40. Sklapanjem Dodatka nije u cijelosti podmiren dug budući ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla pri čemu ništetan ugovor ne postaje valjan ni kada uzrok ništetnosti naknadno nestane, osim u izuzetnim uvjetima koje propisuje članak 326. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima, a koji u predmetnom slučaju nisu ispunjeni. Tuženik je ponudom konverzije postupio sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine", broj 102/15.) koji je stupio na snagu 30. rujna 2015., a kojim je propisano načelo konverzije kredita s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u valuti EUR na način da se položaj potrošača u valuti CHF izjednači s položajem u kojem bi bio da je koristio kredit u valuti EUR. Kamatna stopa određena Dodatkom od 16. prosinca 2015. određena je onako kako je vrijedila za kredite koji su u navedenom razdoblju ostvarivani u valuti EUR, dakle i za te kamatne stope i promjenu istih nisu vođeni pojedinačni pregovori, već je kamatna stopa mijenjana prema odlukama tuženika (banke).

41. Ovaj sud smatra da u konkretnom slučaju konvertiranjem kredita nije postignut učinak zaštite tužitelja kao potrošača, jer Dodatkom nije otklonjena neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, već je za ubuduće definiran ugovorni odnos između stranaka. Dakle, u konkretnom slučaju konvertiranjem kredita nije postignut učinak zaštite tužiteljice kao potrošača, jer Aneksom ugovora nije otklonjena neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana. Sklapanjem Dodatka (Aneksa) ugovoru o kreditu nije došlo do konvalidacije sukladno čl. 326. Zakona o obveznim odnosima, jer je za konvalidaciju trebala postojati suglasna volja obiju stranaka, što ovdje nije slučaj, pa je tužiteljica i nakon sklapanja Dodataka ugovora o kreditu konverzijom u valutu EUR također oštećena, samo ne toliko koliko je bilo prvotno oštećenje u valuti CHF.

42. Prema mjerodavnoj praksi Europskog suda izraženoj u predmetu C-186/16 kod obveza banaka prema korisnicima kredita nije dovoljno da je odredba jasna i razumljivo sastavljena već je nužno potrošaču ponuditi dovoljno informacija kako bi mogli donijeti razborite odluke, a koje informacije tuženik nije pružio tužiteljici niti je tuženik dokazao da bi tužiteljici pružio dovoljno informacija kako bi mogao shvatiti ekonomske posljedice svoje odluke.

43. Rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-18/2018 od 26. svibnja 2018. zauzeto stajalište da i nakon sklapanja sporazuma o konverziji kredita nema zapreke da se utvrđuje ništetnost odredbi ugovora o kreditu te da treba imati u vidu da je do sklapanja sporazuma o konverzije bio na snazi osnovni Ugovor o kreditu koji je proizvodio pravne učinke, a koji pravni učinci se upravo odnose na ispunjavanje obveza korisnika kredita temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.

44. U presudi Europskog suda u predmetu broj C-118/17 od 14. ožujka 2019. zauzeto je pravno shvaćanje da okolnost što su određene ugovorne odredbe putem zakona bile proglašene ništetnim i nepoštenim te zamijenjene novim odredbama kako bi se održao predmetni ugovor, ne može proizvesti učinak smanjenja zajamčene zaštite potrošača. Prema istoj Odluci potrošač ima pravo na ostvarenje potpune pravne zaštite koji ne može smanjiti niti provedena konverzija, što znači da sam čin konverzije

kredita sam po sebi ne može isključiti provođenje kontrole nepoštenosti konvertiranih ugovornih odredbi, već naprotiv zahtijeva u svakom konkretnom slučaju provjeru da li je provedenom konverzijom u cijelosti uspostavljena pravična ravnoteža ništetnih ugovornih odredaba. Donesena je i odluka broj C-260/2018 gdje je navedeno da potrošač ima pravo na punu restituciju, ako ona nije postignuta konverzijom. Također je donesena i odluka od 9.7.2020. suda Europske unije broj C-452/18 koja potvrđuje da bi se potrošač mogao sklapanjem sporazuma kojim se zamjenjuje nevaljana ugovorna odredba drugom odredbom odreći zaštite koju mu pruža Direktiva 93/13 odnosno prava temeljem iste samo i isključivo kada bi dao slobodan i informiran pristanak na takvo odricanje i znao čime se takvim pristankom odriče.

45. Slijedom svega navedenoga po stavu ovog suda tužiteljica se sklapanjem Dodataka nije odrekla tih prava, nije dala, niti je mogla dati slobodan i informirani pristanak na to, pa se dodatkom (aneksom) o konverziji nije odrekla svojih prava na obeštećenje niti je takvo odricanje u istome sadržano, niti je pristala na isto, a čak da je i dala takav pristanak ne bi se radilo o slobodnom i informiranom pristanku obzirom da u vrijeme sklapanja aneksa o konverzije valutna klauzula u CHF nije bila utvrđena ništetnom (čak protivno u to je vrijeme bila utvrđena valjanom), pa tužiteljica nije bila informirana niti je mogla znati čime bi se takvim odricanjem odrekla. To zato jer se u Dodatku (Aneksu) uopće ne govori o ništetnosti niti ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli niti ugovorne odredbe o promjenjivosti kamatne stope ugovorne kamate, niti pak on sadrži odredbu u kojoj bi tužiteljica izjavila da se nakon njegova sklapanja odriče prema tuženiku bilo kakve tražbine s osnova nepoštenih ugovornih odredbi iz osnovnog ugovora o kreditu. Nadalje, tim dodatkom (aneksom) nije obuhvaćena niti se ne spominje ništetnost odredbi o promjeni kamatnih stopa (već su i kod same konverzije primijenjene ništetne kamatne stope za kredite u valuti EUR temeljene na jednostranim odlukama banke, a tužiteljici tada nije bilo poznato da su promijene tih kamatnih stopa za EUR kredite ništetne), a niti se navodi koliki bi bio iznos pretplate kojeg bi se tužiteljica sklapanjem aneksa odrekla, niti je ona to mogla znati. Dakle, tužiteljica prema stavu ovog suda ima pravni interes za vođenje ovog postupka.

46. Što se tiče izvršene konverzije kredita sa valutnom klauzulom u CHF u kredit sa valutnom klauzulom u EUR sklapanjem Sporazuma temeljem Zakon o izmjeni i dopuni zakona o potrošačkom kreditiranju (NN RH broj 102/15 – dalje ZIDZOPK), valja reći da se radi se o aktu kojim se temeljem zakona nalaže bankama izmjena odredbi iz osnovnog ugovora te eventualno do danas sklopljenih dodataka i to valuta kredita kamatna stopa i iznose ostale ne otplaćene glavnice kredita te postiže sporazum iz čl. 19.c.t.6. ZIDZOPK na način kako to nalaže zakon.

47. Po stajalištu ovog suda konverzija odnosno potpisivanje tog Sporazuma između stranka ne utječe na osnovanost tužbenog zahtjeva, jer se niti odredbama ZIDZOPK-a, a niti navedenim Sporazumom izrijekom ne spominje način rješavanja ugovornih odredbi kojima se u ugovorima o kreditima sa valutom u CHF ugovarala promjenjiva kamatna stopa, kao što se ne spominje niti na koji način bi se trebala riješiti eventualna ništetnost tih odredbi koje se tiču promjenjive kamatne stope, a koja ništetnost je nastupila zbog činjenice da je banka bez prethodnog pregovaranja s korisnikom kredita sama tj. nepošteno mijenjala kamatnu stopu u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF. Razlog donošenja navedenog zakona bio je da se položaj korisnika kredita u CHF, kao potrošača, izjednači s položajem u kojem bi bili da su

koristili kredit denominiran u valuti EUR. Dodatkom ugovora o kreditu uređuje se pitanje određivanja kamatne stope nakon sklapanja istih, odnosno njima se ne rješava pitanje preplaćenih kamata u kreditima u valuti CHF kroz ovdje utuženi period, a do koje preplate je došlo zbog nepoštenog postupanja banaka, koje je utvrđeno ništetnim. Dakle, činjenica da su stranke sklopile Sporazum kojim je izvršena konverzija kredita s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u EUR i utvrđen iznos preplate kojom je podmiren kredit u EUR u cijelosti, sama za sebe ne upućuje na zaključak da je tužiteljici vraćen novčani iznos koji predstavlja razliku između plaćenih ugovornih kamata na temelju ništetne ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i početno ugovorenoj kamatnoj stopi te razliku po osnovi promjene tečaja CHF.

48. Kao što je prethodno već rečeni i obrazloženo tužiteljica ima svojstvo potrošača. Osim toga, kada je tuženik tužiteljici ponudio sklapanje Dodataka i izvršio konverziju ugovora o kreditu temeljem odredbi ZIDZOPK-a, istoj je priznao svojstvo potrošača. Izračun konverzije sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju sadrži podatak o zaduženjima u CHF uz promjene kamatnih stopa po odlukama banke, te da su uplate koje su izvršene u kunama preračunavane u CHF po tečaju za CHF na dan uplate o zaduženjima preračunatim iz CHF u EUR uz promjene kamatnih stopa za kredite u EUR po odlukama banke, te da je na taj način tuženik utvrdio da je do 30.09.2015. tužiteljica više uplatila određeni iznos koji je u Dodatku nazvan pretplatom.

49. Korisnici kredita koji su proveli konverziju ne smiju biti u nepovoljnijem položaju od korisnika CHF kredita koji nisu proveli konverziju. Pravo na punu restituciju tužiteljica kao potrošač ima prema citiranim odredbama Zakona o zaštiti potrošača i to pravo ne može biti anulirano nikakvim pristankom na potrošača bilo prividno dobrovoljnim, bilo u okviru zakonskog rješenja. Stoga je u pravu je tužiteljica kada ističe da unatoč konverziji, koja može biti valjana, potrošač potpisom dodatka ugovoru o kreditu kojima je ista provedena, zadržava pravo na punu restituciju koju mu jamče propisi koji uređuju zaštitu potrošača te to pravo ne može biti ukinuto nikakvim pristankom potrošača, bilo dobrovoljnim, bilo prisilnim. Ovo stoga što namjera i cilj ZID ZPK iz 2015. nije bila uklanjanje posljedica ništetnih odredaba i obeštećenje potrošača, već samo njihovo izjednačavanje s EUR dužnicima putem simulacije otplate. Slijedom navedenog slučaja konverzije nema govora ni o kakvoj novoj pravnoj osnovi uslijed koje bi kreditorima pripalo pravo zadržati nepripadno stečene koristi od ništetnih odredaba. Naime, obnova (novacija) je institut obveznog prava koji podrazumijeva, prije svega, da je u ugovornom odnosu došlo do promjene pravne osnove ugovora ili da je došlo do promjene glavne činidbe. Dakle, ukoliko su pravna osnova (ugovor o kreditu) i glavna činidba (novčana činidba) i nadalje dodacima nepromijenjeni, tada nema govora ni o kakvoj obnovi (novaciji), odnosno nastanku nove pravne osnove koja bi opravdavala zadržavanje nepripadno stečenih koristi. Drugim riječima, radi se o istom ugovornom odnosu i istoj pravnoj osnovi nepoštenog i nišetnog stjecanja tuženika za razdoblje do konverzije, samo s naknadno izmijenjenom valutnom klauzulom na temelju koje se obračunava kunska protuvrijednost mjesečnog anuiteta, a to ne predstavlja izmjenu načina ispunjenja postojeće obveze, već je i nadalje riječi o novčanoj činidbi kao i u ranijem slučaju kada su potrošači plaćali anuitete u kunskoj protuvrijednosti prema CHF, slijedom čega se takva izmjena ne smatra obnovom, sukladno odredbi čl. 145. st. 2. ZOO-a.

50. Sklapanjem Dodatka ugovoru kojim je izvršena konverzija sukladno Zakonu o izmjeni i dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju potrošač ne gubi pravo na potraživanja preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu te korisnik kredita zadržava pravo potraživati eventualnu razliku preplaćenih iznosa temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu, ako takva razlika postoji. Naime, sve odredbe Glave IV.a ZPK-a, pa tako i odredbe čl. 19. b i čl. 19c ZPK-a na koje ukazuje tuženik, reguliraju ugovorni odnos koji je između potrošača i vjerovnika (banke) nastao temeljem ugovora o kreditu. Navedeno proizlazi odredbe čl. 19.a ZPK-a kao i ostalih odredaba Glave IV.a ZPK-a. S druge strane, obveza restitucije nije obveza koja ima svoju pravnu osnovu u pravnom poslu odnosno ugovoru (čl. 247. u svezi s čl. 20. st. 1. ZOO/05), već u izvan ugovornom obveznom odnosu stjecanja bez osnove (čl. 1111., čl. 323. st. 1. i čl. 20. st. 1. ZOO/05 u svezi s čl. 81. st. 1. i čl. 87. st. 1. ZZP/03). Dakle, ZPK regulira u potpunosti drugačiji obvezni odnos tj. ugovorni obvezni odnos koji je nastao sklapanjem ugovora o kreditu, dok tužiteljica tužbeni zahtjev temelji na postojanju izvan ugovornog obveznog odnosa stjecanja bez osnove koji nastao kao posljedica nepoštenosti i ništetnosti u potrošačkom ugovoru. Ugovornim odredbama, u ovom slučaju ugovornim odredbama Sporazuma o konverziji, ne može se osnažiti nešto što je od početka ništeto i nema pravni učinak, tako da neosnovano tuženik ističe da je sklapanjem Sporazuma o konverziji tužitelj izgubio pravo i pravnu osnovu da restitucijskim zahtjevom potražuje preplaćene iznose koji su posljedica nepoštenih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi. Pravo na potpunu restituciju potrošača u slučaju nepoštenosti ugovornih odredbi osnovno pravo potrošača kod zaštite nepoštenih ugovornih odredbi u potrošačkim ugovorima. Stoga ako bi se to osnovno pravo potrošača ukidalo ili ograničavalo, to bi moralo biti propisano jasnim i nedvosmislenim odredbama zakona. Ne može se to osnovno pravo potrošača na potpunu restituciju ukidati i ograničavati posredno kroz parcijalno i ekstenzivno tumačenje propisa kojima čija svrha primarno i nije zaštita potrošača od nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima. Ograničenja ili čak ukidanje bilo kojeg prava potrošača, pa i prava na potpunu restituciju trebalo bi biti propisano jasnim i nedvosmislenim odredbama zakona i imati razumnu svrhu, a svako eventualno tumačenje odredbi koje bi u konačnici moglo ograničavati prava potrošača na potpunu restituciju, mora biti restriktivno. Dakle, ako je zakonodavac smatrao da konverzijom CHF kredita potrošači trebaju izgubiti pravo na potpunu restituciju kao posljedicu nepoštenosti pojedinih ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu, tada je to trebao jasno i nedvosmisleno propisati odredbama ZID ZPK. Kako to zakonodavac nije učinio, ne postoji bilo kakva pravna osnova (odredba zakona) koja bi opravdavala stav da su potrošači koji su konvertirali CHF kredite izgubili, potpuno ili djelomično, pravo na potpunu restituciju. Iz odredbi ZID ZPK jasno proizlazi da svrha njegovog donošenja nije restitucija i saniranje ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu, već zaštita potrošača od oscilirajućeg i rastućeg tečaja švicarskog franka.

51. Potrošač se sklapanjem sporazuma o konverziji nije mogao odreći svog prava na potpunu restituciju jer takvo što nije propisano bilo kojom odredbom zakona, pa tako i odredbama ZID ZPK-a. U trenutku sklapanja sporazuma o konverziji bio je na snazi Zakon o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 41/14, 110/15 – dalje: ZZP/14) koji je stupio na snagu 8. travnja 2014. Odredbom čl. 41. st. 1. ZZP/14 propisano je da se potrošač ne može odreći niti mu se mogu ograničiti prava koja ima na temelju tog zakona ili drugih zakona kojima se štite prava potrošača, dok je stavkom 2. istog članka

propisano da su ništetne ugovorne odredbe koje su za potrošača nepovoljnije od onih propisanih tim zakonom ili drugim zakonima kojima se uređuje zaštita potrošača. Dakle, sukladno čl. 41. st. 1. i 2. ZZP/14, potrošaču se ne mogu ograničiti potrošačka prava (što se odnosi i na pravo na potpunu restituciju), a niti se istih može odreći, a ugovorne odredbe kojima bi to bilo ugovoreno su ništetne. Stoga ne postoji ikakva pravna osnova da se odredbe sporazuma o konverziji tumače na način kao ih tumači tuženik tj. da se sklapanjem sporazuma o konverziji potrošač odrekao prava na potpunu restituciju. Čak i kada bi se tog prava potrošač mogao odreći to odricanje moralo bi biti rezultat slobodnog i informiranog pristanka potrošača, što uostalom proizlazi i iz presude Suda Europske unije C-452/18 što bi u ovom slučaju značilo da je potrošaču, barem okvirno, trebao biti poznat novčani iznos kojeg se potrošač sklapanjem sporazuma o konverziji odriče odnosno na određeni način "oprašta" banci. S obzirom da prema odredbama ZID ZPK-a predmet konverzije niti nisu bili novčani iznosi na koje bi potrošač imao pravo potraživati protiv kreditora s osnove restitucije zbog nepoštenosti ugovornih odredbi, to se ni u kom slučaju ne može smatrati da se potrošač sklapanjem sporazuma o konverziji bilo čega odrekao, a pogotovo ne novčanog potraživanja koje i nije bilo predmetom konverzije te u izračun konverzije nije niti ulazilo.

52. Sklapanjem Dodatka osnovnom ugovoru o kreditu izmijenjeni su samo uvjeti i način otplate kredita, a što potvrđuje i sama činjenica da se radilo o dodatku osnovnom ugovoru, a ne o sklapanju sasvim novog ugovora, a čak kada bi se uzelo da je osnovni ugovor o kreditu prestao važiti, ne bi bilo nikakvih zapreka za utvrđenje nepoštenim i ništetnim odredbi osnovnog ugovora o kreditu (tako i u odluci Vrhovnog suda RH broj Rev-18/2018 od 26. svibnja 2020.) Osim toga, prema odluci Suda Europske unije broj C-118/17 Zsuzsanna Dunai protiv Erste Bank Hungary Zrt. od 14. ožujka 2019. sud mora provjeriti je li nacionalni zakon omogućio ponovno uspostavu pravno i činjenično situacije u kojoj bi se potrošač nalazio da nepoštena odredba potrošačkog ugovora nikada nije postojala, osobito uspostavom prava na povrat svih koristi koje je trgovac neopravdano stekao na štetu potrošača na temelju navedene nepoštene odredbe i to unatoč zakonskoj intervenciji. Dakle, iz te odluke može se zaključiti da potrošač uvijek ima pravo na potpuno obeštećenje temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi potrošačkog ugovora i to bez obzira i na eventualnu zakonsku intervenciju u to njegovo pravo. Takvo pravno shvaćanje ne dovodi u pitanje niti činjenica da je prema ZID ZPK potrošaču i korisniku kredita u CHF dana mogućnost izbora pristati na konverziju ili nastaviti otplatu kredita prema odredbama osnovnog ugovora. Potrošač, a u konkretnom slučaju tužiteljica kao korisnica kredita u CHF, mogla se nagoditi i dogovoriti sa davateljem kredita u pogledu nepoštenih i ništetnih odredbi, ali samo pod uvjetom da su joj bili u cijelosti poznati svi parametri i uvjeti nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu. U odnosu na nepoštene odredbe o valutnoj klauzuli iz ugovora o kreditu u CHF odluka u kolektivnom sporu uslijedila je tek tri godine nakon sklapanja dodatka osnovnom ugovoru o kreditu i provođenju konverzije te potrošači i korisnici kredita zasigurno nisu mogli u cijelosti imati sve informacije i sagledati u cijelosti koje su sve odredbe nepoštene i ništetne u konkretnom ugovoru i kada bi se jedino mogli pravovaljano odreći tih svojih prava. Takav zaključak proizlazi i iz odluke Suda Europske unije od 9. srpnja 2020. u predmetu C-452/18 XZ protiv Ibercája Banko S.A.

53. Kako je dio ugovora koji se odnosi na ugovaranje valutne klauzule u CHF i promjenjive kamatne stope ništetan, to tužiteljici pripada pravo da joj tuženik vrati ono što je na temelju takvog Ugovora, odnosno dijela konkretnog Ugovora o kreditu primio, u skladu s odredbom čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima - stjecanje bez osnove kojom je propisano da kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi.

54. U svrhu utvrđenja koliko je tužiteljica više platila tuženiku zbog primjene ništetnih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i klauzuli CHF do dana konverzije, provedeno je financijsko vještačenje po stalnom sudskoj vještakinji za ekonomiju, financije, računovodstvo i bankarstvo Danijeli Podbojec. Sud je vještakinji dao zadatak da izračuna koliko je tužiteljica više platila tuženiku zbog promjene kamatne stope u odnosu na početnu i tečaja CHF u odnosu na tečaj koji je važio na dan isplate, odnosno korištenja predmetnog kredita sklopljenog između tužiteljice i tuženika, pri čemu treba uzeti u obzir da je između stranaka sklopljen Dodatak Ugovora o kreditu, odnosno provedena je konverzija sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama zakona o potrošačkom kreditiranju, pa je potrebno očitovati se i o tome da li je konverzija provedena sukladno navedenom zakonu, a nakon toga od prethodno izračunate preplate oduzeti iznos koji je tužiteljici priznat kao preplata u postupku konverzije iz CHF u EUR, s tim da je vještakinja dužna u nalazu posebno iskazati i negativnu tečajnu razliku.

55. Iz Nalaza i mišljenja vještakinje od 4. studenoga 2025. i to dijela Nalaza u kojem je izvršen prijeboj s negativnim tečajnim i kamatnim razlikama, koji je mjerodavan za donošenje odluke u ovom sporu budući da je konačni tužbeni zahtjev utemeljen na tom izračunu proizlazi da preplate s osnova promjene kamatnih stopa iznose 3.849,81 EUR/29.006,43 HRK, da je tužitelj je s osnova promjene tečaja preplatio ukupno 10.982,83 EUR 82.750,15 HRK od čega je pozitivna razlika iznosila 82.945,90 HRK, a negativna -195,75 HRK, da je ukupno s osnova promjene kamatnih stopa i s osnova promjene tečaja uplatio više ukupno 14.832,64 EUR/111.756,58 HRK (uz prijeboj), da je konverzija izvršena temeljem zakona o izmjenama i dopunama zakona o potrošačkom kreditiranju (NN 102/2015) iz kredita u valuti CHF u kredit uz valutnu klauzulu u EUR, da prema izračunu konverzije višak utvrđen konverzijom iznosi 36.794,25 HRK, da su preplatom utvrđenom u konverziji od 4.883,44 EUR/36.794,25 HRK zatvorene preplate u ukupnom iznosu 2.598,69 EUR/19.579,82 HRK i pripadajuća kamata na te preplate u iznosu 2.284,75 EUR/17.214,43 HRK ($2.598,69 + 2.284,75 = 4.883,44$) / ($19.579,82 + 17.214,43 = 36.794,25$) te da su preostali iznosi preplata od 12.233,96 EUR/92.176,76 HRK ($14.832,65 - 2.598,69$)/($111.756,58 - 19.579,82$) po danima dospijeca prikazani u tabeli pod toč. III. Nalaza.

56. Tužiteljica nije istaknula primjedbe na nalaz vještakinje te je u skladu s njim postavila svoj konačni tužbeni zahtjev. Tuženik koji se očitovao o Nalazu vještakinje u podnesku od 26. siječnja 2026. nije istaknuo prigovor na matematički izračun sadržan u nalazu, ali tvrdi da je tužiteljica oštećena preplatom priznatom joj u konverziji, pa je po njemu nalaz bespredmetan. U tom podnesku specificira prethodno istaknuti prigovor radi prebijanja kojim je zatražio da se njegova tražbina s naslova preplate

priznate tužiteljici konverzijom od 4.883,44 EUR eura tako što traži da se prebije i s njegovom tražbinom od 25,98 eura s naslova negativnih tečajnih razlika.

57. Sud je nakon pomne analize Nalaza vještakinje, na koji u pogledu matematičko izračuna stranke nisu imale primjedbi, njezin Nalaz prihvatio kao stručan i objektivan te kao takav podoban za donošenje odluke u ovom sporu. Sud je kao mjerodavan za donošenje odluke u ovom sporu prihvatio izračun vještakinje uz prijeboj s negativnim kamatnim razlikama na kojem je utemeljen konačno postavljeni tužbeni zahtjev.

58. U pogledu tuženikovog prigovora radi prebijanja po osnovu preplate priznate tužiteljici konverzijom i negativnih kamatnih razlika, valja reći da iz nalaza vještaka proizlazi kako je iznos preplate umanjen za preplatu priznatu konverzijom od 4.883,44 eura i negativnu tečajnu razliku od 25,98 eura za koje iznose tuženik ističe prigovor, odnosno to je nalazu uključila u konačni izračun preplate, slijedom čega navedene tražbine tuženika ne postoje, pa je odlučeno kao u toč. IV. Izreke ove presude.

59. S obzirom na to da je sud utvrdio da su ništetne odredbe predmetnog ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi, kao i odredba o plaćanju administrativne naknade, to takvo utvrđenje ništetnosti mora ima za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takvih odredaba nije bilo. Budući da iz provedenih dokaza proizlazi da je tužiteljica do konverzije, dakle do 30. rujna 2015. ako se primjeni početna kamatna stopa od 3,99% i tečaj na dan korištenja kredita, nakon odbitka preplate priznate joj konverzijom i negativnih razlika više uplatila 12.233,96 te da je 20. srpnja 2006. tuženiku na ime administrativne naknade platila 732,00 eura, to je sud obvezao tuženika isplatiti tužiteljici navedene iznose sa pripadajućim zateznom kamatom koje teku od dospijeca plaćanja svake pojedine preplate pa do isplate te od dana kad je plaćena administrativna naknada, odnosno odlučeno je kao u toč. II. izreke ove odluke.

60. Napominje se da dokazi i dostavljena sudska praksa koji se ne analiziraju u ovoj odluci nisu od značaja za rješavanje ovog spora, pa ih sud stoga posebno ne obrazlaže.

61. Odluka o zateznim kamatama na dosuđeni iznos glavnice temelji se na čl. 29. st. 1. i st. 2. ZOO sukladno kojem čl. 29. st. 1. ZOO prema kojem dužnik koji zakasni s ispunjenjem novčane obveze duuguje, pored glavnice, i zatezne kamate i to do 31.7.2015. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31.12.2022 po stopi koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 1.1.2023. do 31.12.2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 1.1.2024. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, a to je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje

posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine

62. Budući da se prema čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju platiti i zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a tuženik je u ovom slučaju nepošteni stjecatelj, zatezne kamate teku od svake pojedine preplate te od dana kad je plaćena administrativna naknada, odnosno od dana kad je tuženik kao nepošteni stjecatelj to stekao.

63. Odluka o naknadi parničnog troška temelji se na odredbi čl. 154 st. 1. Zakona o parničnom postupku prema kojem je stranka koja izgubi parnicu u cijelosti dužna protivnoj stranci nadoknaditi troškove. Prema stavku 2. tog članka omjer uspjeha u parnici ocjenjuje se prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu, vodeći računa i o uspjehu dokazivanja u pogledu osnove zahtjeva. Nadalje, prema st. 5. tog članka sud može odlučiti da jedna stranka nadoknadi sve troškove koje su protivna stranka i njezin umješak imali ako protivna stranka nije uspjela samo u razmjerno neznatnom dijelu svog zahtjeva, a zbog tog dijela nisu nastali posebni troškovi. Tužiteljica prema konačno postavljenom tužbenom zahtjevu potražuje isplatu iznosa od 12.233,96 eura, pa je taj iznos mjerodavan za određivanje visine nastalih troškova. Kako je parnicu u izgubio tuženik, tuženik je u skladu s citiranim propisom obavezan nadoknaditi tužiteljici nastale joj troškove postupka u cijelosti, a sud joj je u skladu s čl. 155. Zakona o parničnom postupku dosudio samo one troškove koji su bili potrebni za vođenje ove parnice. Tužiteljici je priznat zatraženi trošak sastava tužbe od 250,00 EUR s PDV-om na temelju Tbr. 7/1 i Tbr. 46. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj: 138/2023, u daljnjem tekstu Tarifa), trošak sastava dva obrazložena podnesaka od 17.8.2023. i 15.1.2026., za svaki po 250,00 EUR s PDV-om na temelju Tbr. 8/1 Tarife i Tbr. 46. Tarife, trošak zastupanja na ročištima 10.3.2025., 19.5.2025. i 20. 5. 2026., za svako ročište po 250,00 EUR s PDV-om na temelju Tbr 9/1 i Tbr. 46 Tarife, trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 81,43 EUR i trošak knjigovodstveno-financijskog vještačenja provedenog tijekom postupka u iznosu od 400 EUR, što sve daje ukupno dosuđeni trošak od 1.981,43 EUR. Tužiteljici nije priznat zatraženi trošak pristojbe na presudu od 162,86 eura, koju nije platila niti će biti pozvana na plaćanje iste, jer prema čl. 6. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim pristojbama ("Narodne novine 51/23) kojim je izmijenjen članak 11. st.1. toč. 20. tog Zakona, a koji se primjenjuje od 20. svibnja 2023., od obveze plaćanja sudskih pristojbi oslobođeni su potrošači kao stečajni dužnici i tužitelji u postupcima pokrenutim na temelju pravomoćne sudske presude za zaštitu kolektivnih interesa, kao što je ovdje slučaj. Na sve dosuđene troškove je sud dosudio i zakonsku zateznu kamatu također prema stopi iz čl. 29. st. 2. ZOO-a tekućom od dana donošenja ove odluke, a to u skladu s odredbom čl. 151. st. 3. Zakona o parničnom postupku prema kojoj parnični troškovi obuhvaćaju i zatezne kamate od dana donošenja odluke kojom je naloženo plaćanje troškova postupka, o čemu sud odlučuje na zahtjev stranke, koji je u ovom slučaju podnesen.

64. S obzirom na to da je tuženik izgubio parnicu, sukladno citiranom propisu, njegov zahtjev za naknadu parničnih troškova je odbijen.

U Varaždinu 27. svibnja 2026.

Sutkinja
Jadranka Orlović

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba nadležnom županijskom sudu. Žalba se podnosi pismeno putem ovoga suda u tri primjerka u roku od 15 dana, od dana dostave ili objave i uručenja ovjerenog prijepisa presude.

Ako stranka nije pristupila na ročište na kojem se presuda objavljuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojemu se presuda objavljuje.

Stranci koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje, sud će presudu dostaviti prema odredbama Zakona o parničnom postupku o dostavi pismena (čl. 335. st. 8., 9. i 11. Zakona o parničnom postupku).

Rokovi za žalbu iz stavka 1. ovoga članka ne teku od 1. do 15. kolovoza (Čl. 348.st.4. ZPP-a).

Dostaviti:

1. Tužiteljici po punomoćnici Andreji Fosin, odvjetnici u Varaždinu,
2. Tuženiku po punomoćniku Ivi Šućuru, odvjetniku u Zagrebu

Broj zapisa: **9-30888-a2964**

Kontrolni broj: **0b456-c295b-b3021**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Varaždinu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.